VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ

Fakulta podnikohospodářská

Studijní obor: Podniková ekonomika a management

Bakalářská práce

Humanitární logistika a její outsourcing, logistika Lékařů bez hranic

Autor práce: Jana Abíková

Vedoucí práce: Ing. Michal Mervart, Ph.D.

P r o h l á š e n í

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma "Humanitární logistika a její outsourcing, logistika Lékařů bez hranic“ vypracovala samostatně. Použitou literaturu a další podkladové materiály uvádím v přiloženém seznamu literatury.

V Praze dne 7. dubna 2015

.....
podpis autora práce

Poděkování

Na prvním místě bych ráda poděkovala vedoucímu této bakalářské práce, Ing. Michalu Mervartovi, Ph.D. za cenné rady, které mi při psaní poskytl. Dále Marku Dvořákovi, logistikovi Lékařů bez hranic, stejně jako celé organizaci Lékaři bez hranic a to nejen za veškeré potřebné informace, ale především za práci, kterou vykonávají a poslání, kterému jsou věrni. Na neposledním místě děkuji mé rodině a přátelům za podporu a důvěru, kterou ve mě vkládali, a Davidu Polákovi za praktický pohled na logistiku.

Abstrakt

Téma bakalářské práce: Humanitární logistika a její outsourcing, logistika Lékařů bez hranic

Klíčová slova: logistika, logistický řetězec, outsourcing logistiky, humanitární pomoc, humanitární krize

Bakalářská práce přibližuje postavení logistiky v oblasti humanitární pomoci. Teoretická část je věnována definici základních pojmů. Zároveň přibližuje vznik a náplň činnosti humanitární organizace Lékaři bez hranic. Praktická část popisuje logistické zajištění mise v Agoku v Jižním Súdánů při výskytu akutní podvýživy.

Abstract

Title of the Thesis: Humanitarian logistics, logistics outsourcing and MSF logistics

Keywords: logistics, supply chain, logistics outsourcing, humanitarian aid, humanitarian crisis

The Thesis is focused on the role of logistics on humanitarian aid. The theoretical part is devoted to basic definitions of the topic. This part is also devoted to describing formation and activities of humanitarian organization Doctors Without Borders. The practical part presents the logistics of the mission in Agok in South Sudan.

Obsah

Úvod 7

1. Historie logistiky a pojem logistika 8
   1.1. Pojem logistika 8
   1.2. Historie logistiky 8
   1.3. Subjekty logistiky 9
   1.4. Cíle logistiky 10
   1.5. Logistický systém 10
   1.6. Logistický řetězec 11
   1.7. Poskytovatelé logistických služeb 12
      1.7.1. Zasílatelé 12
      1.7.2. Poskytovatelé Third Party Logistics 13
      1.7.3. Poskytovatelé Fourth Party Logistics 13
      1.7.4. Poskytovatelé kurýrních, expresních a balíkových služeb 13
   1.8. Potřebné dokumenty 14
      1.8.1. Mezinárodní letecký nákladní list 14
      1.8.2. Konosament – Bill of Landing 15
      1.8.3. Námořní nákladní list 16

2. Outsourcing v logistice a outsourcing logistiky 17
   2.1. Outsourcing a důvody outsourcingu 17
   2.2. Výhody a nevýhody outsourcingu, problémy spojené s outsourcingem 17
   2.3. Partnering 19

3. Humanitární pomoc a související pojmy 21
   3.1. Definice humanitární pomoci 21
   3.2. Definice zahraniční humanitární pomoci 21
   3.3. Deklarace dobrého humanitárního dárcovství 22
   3.4. Druhy humanitárních krizí a jejich fáze 22
      3.4.1. Přírodní katastrofa, katastrofa způsobená lidmi 22
      3.4.2. Humanitární krize jako důsledek válečného konfliktu 25
      3.4.3. Dlouhodobé humanitární krize 25
   3.5. Vyhodnocování humanitárních potřeb 26
   3.6. Sektory pomoci 26
   3.7. Humanitární pomoc v kontextu rozvojové spolupráce 28
      3.7.1. Okamžitá pomoc, obnova a rozvoj 28
      3.7.2. Prevence katastrof 29

4. Lékaři bez hranic 30
   4.1. Kdo jsou Lékaři bez hranic, historie organizace 30
   4.2. Asociace, sekce a kanceláře Lékařů bez hranic 31
   4.3. Vznik projektu 31
      4.3.1. Informační zdroje 32
      4.3.2. Návrh projektu 32

4.3.3. Začátek projektu ... 32
4.3.4. Projektový tým ... 33
4.3.5. Trvání projektu ... 33
4.3.6. Typy projektů ... 33
4.4. Supply Chain MSF ... 34
4.4.1. MSF Logistique ... 34
4.4.2. Mezinárodní Supply Chain ... 34
4.4.3. Regionální Supply Chain ... 35
4.4.4. Lokální Supply Chain ... 35
4.5. Logistici na misích ... 36
4.5.1. Univerzální logistik ... 36
4.5.2. Logistik – administrátor ... 36
4.5.3. Specialista na motorová vozidla ... 37
4.5.4. Specialisté na vodu a sanaci ... 37
4.5.5. Zásobovací specialisté ... 37
4.5.6. Požadavky ... 38
1. Logistické zajištění projektu – podvýživa, mise Agok, Jižní Súdán ... 39
1.1. Zajištění mise ... 39
1.1.1. Project Level ... 39
1.1.2. Coordination Level ... 40
1.1.3. Headquarter ... 40
1.2. Důležité pojmy ... 41
1.2.1. Příčina ... 41
1.2.2. Emergence team ... 44
1.3. Trasa Bordeaux. Francie -> Agok, Jižní Súdán při využití odlišných typů dopravy 45
1.3.1. Predikce – trasa Bordeaux, Francie -> Agok, Jižní Súdán za využití lodní dopravy ... 45
1.3.2. Krize – trasa Bordeaux, Francie -> Agok, Jižní Súdán za využití letecké dopravy ... 50
Závěr ... 54
Seznam použité literatury ... 56
Seznam obrázků ... 58
Seznam tabulek ... 59
Seznam příloh ... 59

Úvod

Téma bakalářské práce je věnováno zahraniční humanitární logistice. Toto téma jsem si vybrala především kvůli skutečnosti, že humanitární pomoc je v dnešní době nezbytnou součástí jak politiky států, tak běžného života a zároveň díky mému blízkému vztahu k organizaci Lékaři bez hranic a mému plánu vyjet jako expat na misi.

V první teoretické části nejprve definuji základní pojmy, se kterými budu později pracovat. Řadí se mezi ně především pojmy spojené s logistikou, jako např. logistický řetězec, logistický systém, logistické subjekty nebo poskytovatelé logistických služeb. Dále jsem definovala pojmy související s humanitární činností, jako např. humanitární pomoc, zahraniční humanitární pomoc, humanitární potřeby, definice humanitárních krizí a jejich fáze. Další část pojednává o outsourcingu v logistice, jeho výhodách, nevýhodách a partneringu. V závěru se zabývám humanitární organizací Lékaři bez hranic, seznamuji s jejich vznikem a hlavní náplní jejich činnosti. Přibližuji také MSF Logistique a postavení logistiků na misích.

V praktické části se pokusím zanalyzovat logistické zajištění mise v Jižním Súdánu při vzniku problému podvýživy. Tento výstup by měl neziskovým organizacím pomoci správně pochopit supply chain v humanitární organizaci. Po jeho přečtení by organizace měly být schopny správně zorganizovat transport potřebných zásob do postižených oblastí, pochopit celý logistický řetězec, jak dopravit zboží a humanitární materiál z Evropy až na úroveň projektu.

TEORETICKÁ ČÁST

1. Historie logistiky a pojem logistika

1.1. Pojem logistika

Za obecnou definici logistiky lze považovat např. *„logistika je soubor všech činností, sloužících k poskytování potřebného množství prostředků s nejmenšími náklady tam a tehdy, kde a kdy je po nich poptávka“*.[1] Obecné pojetí logistiky ji chápe na základě principu o správném jednání ve správný čas, což vede k synergickému efektu.

1.2. Historie logistiky

Vývoj logistiky je úzce provázán s vojenstvím. První zmínka pochází z období kolem roku 900 a je spojována s Leontosem VI, byzantským císařem. Ten prohlásil, že je nezbytné *„mužstvo zaplatit, příslušně vyzbrojit a vybavit ochranou i municí, včas a důsledně se postarat o jeho potřeby a každou akci v polním tažení příslušně připravit“*[2]. Tímto výrokem jako první definoval zásady vojenské logistiky. Logistiku podrobněji rozvedl Antoine Henri Jomini, švýcarský generál a autor práce Náčrt vojenského umění z roku 1837. Jomini se zmiňuje o důstojnické funkci major generál de logis, který poukazoval na důstojníky, kteří *„zajišťují ubytování a tábory pro útvary, určují pochodové směry při přesunech a upřesňují je podle místních podmínek“*[3]. K maximálnímu rozšíření logistiky došlo během 2. světové války, kdy se pracovalo s ohromným kvantem materiálu i osob. Definice vojenské logistiky zní následovně *„logistika je nauka o plánování, provádění přesunu a o technickém zabezpečení sil“*[4]. Vojenská logistika měla za cíl zajistit podporu vojenských operací a to od jejich návrhu, přes získávání, skladování, přepravování, distribuci, udržování a rozmísťování vojenského materiálu. Zahrnovala také přepravu osob nebo zabezpečování lékařských služeb. Po druhé světové válce se začala logistika dostávat také do civilního života, nejprve k tomu docházelo ve Spojených státech. V této souvislosti hovoříme o tzv. hospodářské logistice. Hospodářskou logistiku lze definovat jako *„proces plánování, realizace a řízení účinného nákladově efektivního toku a skladování surovin, zásob ve výrobě, hotových výrobků a souvisejících*

[1] PERNICA, Petr. *Arts logistics*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2008, 425 s. ISBN 978-80-245-1412-3

[2] PERNICA, Petr. *Arts logistics*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2008, 425 s. ISBN 978-80-245-1412-3

[3] PERNICA, Petr. *Arts logistics*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2008, 425 s. ISBN 978-80-245-1412-3

[4] PERNICA, Petr. *Arts logistics*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2008, 425 s. ISBN 978-80-245-1412-3

informací z místa vzniku do místa spotřeby"[5]. K jejímu rozvoji došlo během 60. let 20. století v souvislosti s podnikáním. Tehdy se zrodila myšlenka, že podnikání je tokem různých zdrojů. Základními kritérii jsou nákladová efektivnost a minimalizace potřeby času.

1.3. Subjekty logistiky

Subjekty logistiky lze charakterizovat jako *„tvůrce logistické strategie a účastníky procesních logistických řetězců včetně poskytovatelů logistických služeb, spolu s poradenskými a projektovými firmami a s dodavateli aktivních a pasivních prvků a jejich systémů pro logistické řetězce"*[6]. Zjednodušeně řečeno *„všichni ti, kdo se přímo nebo nepřímo podílejí na uspokojování logistických potřeb, jsou subjekty logistiky"*[7]. K tvorbě logistických potřeb dochází ve spojitosti s umísťováním zdrojů, které jsou organizovány tak, aby byly k dispozici na daném místě a v odpovídajícím okamžiku při dodržení hospodárnosti.

Příkladem logistických subjektů jsou:

- *„výrobci hmotného zboží (finální výrobci a jejich dodavatelé), poskytovatelé služeb (např. zdravotnických, servisních apod.),*
- *distributoři,*
- *obchodní společnosti (velkoobchod, maloobchod),*
- *poskytovatelé logistických služeb (logistické podniky),*
- *zasílatelé, dopravci, operátoři,*
- *poskytovatelé kurýrních, expresních a balíkových služeb,*
- *správci a provozovatelé liniových a uzlových částí logistické infrastruktury (dopravních cest a zařízení, multimodálních uzlů, překladišť a terminálů, letišť, přístavů, logistických center, veřejných skladů apod.),*
- *dodavatelé (výrobci, prodejci) technických prostředků a zařízení, technologií a systémů pro logistiku (jedná se např. o obalové prostředky, balící stroje a zařízení, paketizátory, přepravní a ukládací prostředky, prostředky pro manipulaci, zařízení pro sklady, zařízení pro*

[5] PERNICA, Petr. *Arts logistics*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2008, 425 s. ISBN 978-80-245-1412-3

[6] PERNICA, Petr. *Logistika pro 21. století: (supply chain management)*. Díl 1. Vyd. 1. Praha: Radix, 2005, 569 s. ISBN 80-860-3159-4

[7] PERNICA, Petr. *Logistika pro 21. století: (supply chain management)*. Díl 1. Vyd. 1. Praha: Radix, 2005, 569 s. ISBN 80-860-3159-4

překladiště a terminály, prostředky pro automatickou identifikaci apod.),

- *orgány státní správy činné v oblasti logistiky,*
- *výzkumné a vývojové organizace,*
- *poradenské, inženýrské a projektové organizace,*
- *vzdělávací a školící organizace,*
- *zájmová sdružení, profesní organizace,*
- *asociace pro logistiku (ČLA, ELA, SSL ČR,...)"*[8]

Iniciátorem logistických řetězců bývá zpravidla výrobce hmotného zboží či obchodní společnost. Ostatní subjekty mají podpůrnou funkci a umožňují realizovat tyto řetězce.

1.4. Cíle logistiky

Cíle logistiky podniku musí vycházet z podnikové strategie a zároveň musí uspokojovat zákazníka při minimalizaci celkových nákladů. Cíle logistiky dělíme nejprve na prioritní a sekundární. Prioritní cíle zahrnují cíle vnější a výkonové. Vnější cíle se zaměřují právě na uspokojování zákazníkových potřeb a řadíme sem např. zkracování dodacích lhůt nebo zvyšování pružnosti logistických služeb. Cíle výkonové zabezpečují úroveň poskytovaných služeb. Sekundární cíle zahrnují cíle vnitřní a ekonomické. Vnitřní cíle mají za cíl snižování nákladů, např. na zásoby, dopravu, výrobu nebo skladování. Cíle ekonomické mají za úkol skloubit splnění služeb s přiměřenými, resp. minimálními náklady.[9]

1.5. Logistický systém

Logistický systém lze definovat jako *„množinu systémů definovaných na jednom logistickém objektu podle různých hledisek"*[10]. Na jednom objektu je možné definovat i více systémů. Tento systém je dynamický a má strukturu, kterou lze chápat jako množinu prvků. Tyto prvky dělíme na pasivní a aktivní. Pasivní prvky zahrnují např. materiál nebo přepravní prostředky.

[8] PERNICA, Petr. *Logistika pro 21. století: (supply chain management)*. Díl 1. Vyd. 1. Praha: Radix, 2005, 569 s. ISBN 80-860-3159-4

[9] Vypracováno podle: PERNICA, Petr. *Logistika pro 21. století: (supply chain management)*. Díl 1. Vyd. 1. Praha: Radix, 2005, 569 s. ISBN 80-860-3159-4

[10] PERNICA, Petr. *Arts logistics*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2008, 425 s. ISBN 978-80-245-1412-3

K jejich přesunu dochází díky prvkům aktivním. Od logistického systému se očekává, že se bude nějak chovat. Předpokládá se, že bude vykazovat chování adaptivní vůči zákazníkům.

Logistický systém má řadu subsystémů, které vytváří relativně samostatný a uzavřený celek. Patří sem subsystémy technicko - technologický, komunikační, informační a řízení.[11]

1.6. Logistický řetězec

Obecně vzato se jedná o provázanou posloupnost všech aktivit, jejichž uskutečnění je nutnou podmínkou k dosažení daného konečného efektu. Logistický řetězec má za cíl zabezpečit pohyb materiálu nebo osob v procesech. Jeho struktura vychází z požadavků zákazníků.

Logistické řetězce dělíme na:

- **Logistický řetězec s přetržitými materiálovými toky** – jedná se o řetězec, jehož články nejsou navzájem synchronizovány a proto se v nich vyskytuje nadbytek zásob. Jedná se o nejméně vyspělý typ řetězce a pracuje na push principu.

- **Logistický řetězec s plynulými toky** – v tomto řetězci se nachází nižší množství zásob a funguje na pull principu. Řadí se mezi vyspělejší řetězce.

- **Logistický řetězec se synchronním tokem** – tzv. řetězec s nepřerušovaným materiálovým tokem. V tomto řetězci se nachází nulové zásoby, jelikož v jeho jednotlivých článcích se vyskytuje přesně požadovaná výše zásob. To z něj dělá nejvyspělejší logistický řetězec.

Logistické řetězce se skládají z jednotlivých článků podle určitých rozlišovacích úrovní. Máme logistické řetězce ve výrobě (zde figurují továrny, dílny, výrobní linky), v dopravě (zde se nachází železniční stanice, přístavy, letiště), v obchodě (skládají se z prodejen, skladů) a větší celky (např. logistické areály, překladiště, terminály). Výkonnost celého řetězce je dána výkonností jeho nejslabšího článku.

Do logistického řetězce vstupují dva typy prvků. Nejprve to jsou první pasivní, což jsou tzv. objekty transformace a potom prvky aktivní, které realizují danou transformaci. Jedná se o stejný princip jako v logistickém systému.

[11]Vypracováno podle: PERNICA, Petr. *Logistika pro 21. století: (supply chain management)*. Díl 1. Vyd. 1. Praha: Radix, 2005, 569 s. ISBN 80-860-3159-4

Dalším důležitým pojmem je integrovaný logistický řetězec. Ten vede od dodavatele až ke konečnému zákazníkovi a je zdrojem konkurenční výhody. Jeho řízením se zabývá supply chain management s cílem dosahovat nákladově efektivního přidávání hodnoty pro koncové zákazníky.[12]

1.7. Poskytovatelé logistických služeb

Poskytovatelé logistických služeb jsou *„specializované firmy, zapojující se do logistických řetězců zpravidla buď do zásobovacích, nebo do distribučních částí řetězců jako externí partneři, nejčastěji vůči výrobcům hmotného zboží, jimž poskytují individualizované služby a to od přepravy dílů, komponentů či hotových výrobků nebo jejich skladování, třídění a kompletace až po přebírání plné odpovědnosti za logistické uspokojení potřeb zákazníka nebo skupiny zákazníků podle objednávek, a to na základě logistického know-how dodaného poskytovatelem"*[13]. Mezi největší logistické firmy se daří DHL, Kuehe+Nagel, Schenker či UPS.[14]

1.7.1. Zasílatelé

Mezi významné poskytovatele logistických služeb se řadí zasílatelé. *„Zasílatelstvím se tradičně rozumí činnost, při které její provozovatel obstarává přepravu věcí vlastním jménem v zájmu příkazce a na příkazcův účet."*[15] Dnes je volba zasílatele kombinací celé řady kritérií, mezi která patří např. *„celkový rozsah a komplexnost nabízených služeb, vazba na celní služby a globální garanci, možnosti uskladnění, disponování sítí celních skladů, schopnost garantovat termín dodání apod."*[16] Díky rozšiřování portfolia nabízených služeb se postupně ze zasílatelů stali poskytovatelé logistických služeb.[17]

---

[12] Vypracováno podle: PERNICA, Petr. *Logistika pro 21. století: (supply chain management)*. Díl 1. Vyd. 1. Praha: Radix, 2005, 569 s. ISBN 80-860-3159-4

[13] PERNICA, Petr. *Logistika pro 21. století: (supply chain management)*. Díl 1. Vyd. 1. Praha: Radix, 2005, 569 s. ISBN 80-860-3159-4

[14] Vypracováno podle: JIRSÁK, Petr, Michal MERVART a Marek VINŠ. *Logistika pro ekonomy - vstupní logistika*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 263 s. ISBN 978-80-7357-958-6

[15] PERNICA, Petr. *Logistika pro 21. století: (supply chain management)*. Díl 1. Vyd. 1. Praha: Radix, 2005, 569 s. ISBN 80-860-3159-4

[16] PERNICA, Petr. *Logistika pro 21. století: (supply chain management)*. Díl 1. Vyd. 1. Praha: Radix, 2005, 569 s. ISBN 80-860-3159-4

[17] Vypracováno podle: JIRSÁK, Petr, Michal MERVART a Marek VINŠ. *Logistika pro ekonomy - vstupní logistika*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 263 s. ISBN 978-80-7357-958-6

1.7.2. Poskytovatelé Third Party Logistics

Third Party Logistics Providers, zkráceně 3PL, definujeme jako *„poskytovatele individualizovaných přepravních, skladových a dalších logistických služeb včetně podávání informací o zásilkách, konsolidaci a dekonsolidaci zásilek apod. až po převzetí realizace celého logistického řetězce“.*[18] Tito poskytovatelé mají ve většině případů ucelenou nabídku logistických služeb a disponují vlastní logistickou infrastrukturou, tzv. suprastrukturou. Ta zahrnuje logistická centra a dopravní síť.

Nejdůležitějším kritériem pro výběr 3PL partnera je spolehlivost. Tento požadavek vychází především z vysoké penalizace v případě nedodání zboží u výrobních podniků. Dalším kritériem je cena odpovídající poskytovaným službám, jelikož logistické náklady se výrazně podílí na finální ceně zboží. Následuje např. *„velikost poskytovatele, jeho finanční stabilita, umístění skladů poskytovatele v případě outsourcingu skladování, geografické pokrytí apod.“*[19]

1.7.3. Poskytovatelé Fourth Party Logistics

Fourth Party Logistics Providers, zkráceně 4PL, představuje *„logistický podnik - manažera integrovaného logistického řetězce - nabízející vysoce komplexní službu zahrnující analýzu, projektové řešení, realizaci a převzetí řízení logistického řetězce klientské firmy, event.. logistických řetězců několika klientů z různých oborů, přičemž vystupuje jako neutrální integrátor propojující a slaďující činnost řady zapojených specializovaných poskytovatelů“*[20]. Zjednodušeně řečeno, 4PL poskytovatelé by měli pracovat jako integrátoři 3PL poskytovatelů a celý logistický řetězec by řídili pro zadavatele. V praxi se na trhu ovšem nevyskytují, jelikož po nich není poptávka.

1.7.4. Poskytovatelé kurýrních, expresních a balíkových služeb

Jejich pozice na trhu se utváří tendencemi ke snižování velikosti dodávek a naopak zvyšování požadavků na rychlost. Tito poskytovatelé působí buď pouze místně, nebo celostátně a někteří mezistátně.

Mezi známé kurýrní společnosti se řadí např. DPD, UPS, PPL, Geis apod.

---

[18] PERNICA, Petr. *Logistika pro 21. století: (supply chain management)*. Díl 1. Vyd. 1. Praha: Radix, 2005, 569 s. ISBN 80-860-3159-4

[19] PERNICA, Petr. *Logistika pro 21. století: (supply chain management)*. Díl 1. Vyd. 1. Praha: Radix, 2005, 569 s. ISBN 80-860-3159-4

[20] PERNICA, Petr. *Logistika pro 21. století: (supply chain management)*. Díl 1. Vyd. 1. Praha: Radix, 2005, 569 s. ISBN 80-860-3159-4

Jejich služby zahrnují:

- *„místní nebo vnitrostátní doručování dopisů, dokumentů a zásilek,*
- *mezinárodní a mezikontinentální doručování dopisů, dokumentů a zásilek,*
- *doručování „ze dveří do dveří“,*
- *vyzvednutí ve sjednané době,*
- *balení zásilek,*
- *potvrzení o doručení zásilky,*
- *speciální let,*
- *doprovod zásilky kurýrem apod.“*[21]

1.8. Potřebné dokumenty

Pro potřeby této bakalářské práce jsou definovány mezinárodní letecký nákladní list, konosament (Bill of Landing) a námořní nákladní list.

1.8.1. Mezinárodní letecký nákladní list

Mezinárodní letecký nákladní list, neboli Air Waybill (zkráceně AWB), poskytuje důkaz o uzavření přepravní smlouvy, o podmínkách přepravy a o převzetí nákladu. Není cenným ani obchodovatelným papírem.

Mezi náležitosti AWB patří:

- *„vyznačení míst odletu a určení,*
- *pokud jsou místa odletu a učení na území jedné smluvní strany a byla dohodnuta jedna nebo několik zastávek na území jiného státu, vyznačení nejméně jedné takové zastávky,*
- *vyznačení druhu a hmotnosti nákladu.“*[22]

[21] PERNICA, Petr. *Logistika pro 21. století: (supply chain management)*. Díl 1. Vyd. 1. Praha: Radix, 2005, 569 s. ISBN 80-860-3159-4

[22] NOVÁK, Radek. *Přepravní, zasílatelské a logistické služby*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 391 s., [13] s. obr. příl. ISBN 978-80-7357-735-3

Smluvní strany musí AWB podepsat, čímž potvrzují pravdivost údajů a souhlasí s přepravními podmínkami. Údaje o přepravném doplňuje dopravce, který rovněž potvrzuje, že došlo k převzetí zboží.

AWB je vyhotovován ve 14 výtiscích, tři z nich musí být originály a zpravidla je vystavován odesílatelem. Originály obdrží příjemce, odesílatel a dopravce. Kopie slouží pro *„celní odbavení, pro eventuálního dalšího dopravce, pro potvrzení příjmu zásilky apod.“*[23]

1.8.2. Konosament – Bill of Landing

Konosament, neboli námořní náložní list, je považován za nejdůležitější přepravní doklad používaný v námořní přepravě. Jedná se o cenný papír. Konosament je obchodovatelný.

Funkcí konosamentu je potvrzení o příjmu zboží. Rejdař potvrzuje, že zboží bylo přijaté, *„respektive že přijali nebo naložili určité množství zboží a zavazují se toto zboží dopravit a vydat v přístavu určení v tomtéž stavu a množství, jak je uvedeno v konosamentu.“*[24]

Mezi další funkce konosamentu patří např. funkce legitimační a prezentační. Oprávněný držitel má možnost převést *„své oprávnění ve formě rubopisu na jinou osobu, která se tím stává vlastníkem předmětného zboží, protože převod konosamentu znamená i převod vlastnictví zboží.“*[25]

Zboží je vydáno pouze při předložení originálního konosamentu.

Mezi náležitosti konosamentu patří:

- *„jméno rejdaře, respektive název/jméno lodi,*
- *podpis rejdaře, kapitána nebo agenta rejdaře,*
- *číslo konosamentu,*
- *jméno, adresa a kontaktní údaje odesílatele/naloďovatele,*
- *jméno, adresa a kontaktní údaje příjemce nebo údaj, na čí řad byl B/L vystaven,*
- *společnost, které je avizováno připlutí lodi do přístavu vykládky,*
- *místo nakládky a místo vykládky – jedná-li se o přepravy tzv. z domu do domu a rejdař zajišťuje pro zákazníka i vnitrozemskou přepravu,*
- *přístav nakládky, přístav vykládky,*

[23] NOVÁK, Radek. *Přepravní, zasílatelské a logistické služby*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 391 s., [13] s. obr. příl. ISBN 978-80-7357-735-3

[24] NOVÁK, Radek. *Přepravní, zasílatelské a logistické služby*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 391 s., [13] s. obr. příl. ISBN 978-80-7357-735-3

[25] NOVÁK, Radek. *Přepravní, zasílatelské a logistické služby*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 391 s., [13] s. obr. příl. ISBN 978-80-7357-735-3

- *název zboží, údaje o jeho počtu a množství,*
- *datum a místo vydání konosamentů,*
- *počet vydaných konosamentů.“*[26]

1.8.3. Námořní nákladní list

Námořní nákladní list, neboli Sea Waybill (zkráceně SWB), je dokumentem objevujícím se v námořní přepravě. Tento nákladní list ovšem není obchodovatelný. Lze ho využít např. při *„obchodní výměně v rámci poboček multinacionálních společností nebo u obchodních partnerů, jejichž obchodní vztahy jsou již založeny na dlouhodobé spolupráci.“*[27]

Využití SWB snižuje náklady, jelikož je ve většině případů používán v elektronické podobě.

[26] NOVÁK, Radek. *Přepravní, zasílatelské a logistické služby*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 391 s., [13] s. obr. příl. ISBN 978-80-7357-735-3

[27] NOVÁK, Radek. *Přepravní, zasílatelské a logistické služby*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 391 s., [13] s. obr. příl. ISBN 978-80-7357-735-3

2. Outsourcing v logistice a outsourcing logistiky

2.1. Outsourcing a důvody outsourcingu

Obecně pojem outsourcing představuje zajištění části činnosti firmy externí organizací. Pronajímáme si tedy služby jiné společnosti.

Důvody outsourcingu v logistice jsou:

- **Nákladové** – v praxi může dojít k vysoké nákladovosti, zejména u zahraničních společností. Ty např. nemusí dostatečně využívat povozní prostředky.

- **Kapacitní** – může nastat situace, kdy zadavatel nedisponuje potřebnými kapacitami. Tento nedostatek může být personální, prostorový nebo na straně obslužných zařízení. Krátkodobé výkyvy v poptávce často zapříčiní využití externích partnerů.

- **Kvalitativní** – logistické procesy jsou vysoce náročné. Výrobní podniky, které se na logistiku nezaměřují, proto mohou mít obtíže s kvalitním zajištěním logistických procesů. S kvalitou úzce souvisí know-how, jelikož je jedním z důvodů outsourcingu obecně.

- **Kapitálové** – společnosti nemusí disponovat dostatečným kapitálem pro nákup potřebného zařízení a vybudování nezbytného prostoru.[28]

2.2. Výhody a nevýhody outsourcingu, problémy spojené s outsourcingem

Nejvýznamnějšími výhodami outsourcingu v oblasti logistiky jsou:

- *„soustředění se na hlavní činnost podniku,*
- *přístup k know-how na světové úrovni,*
- *sdílení rizik,*

[28] Vypracováno podle: JIRSÁK, Petr, Michal MERVART a Marek VINŠ. *Logistika pro ekonomy - vstupní logistika*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 263 s. ISBN 978-80-7357-958-6

- *snížení operativních nákladů,*
- *uvolnění kapitálových prostředků"*[29]

Klíčovým bodem je skutečnost, že firmy se mají zaměřovat na svou hlavní činnost. Podpůrné činnosti si mohou dovolit outsoursovat.

Negativní stránku outsourcingu tvoří např. možnost úniku citlivých informací. Nejvýznamnějším rizikem je výběr nevhodného poskytovatele služeb. Zároveň je lepší volit outsourcing v případě rozsáhlejších procesů.

Existuje řada problémových faktorů spojených s outsourcingem:

- **Faktor vztahů** – vztah mezi zadavatelem a poskytovatelem by měl být vyrovnaný, oba by měli být na stejné úrovni. V praxi je ovšem zažitá představa, že poskytovatel má nižší status než zadavatel. To může vést ke snížení motivace poskytovatele.

- **Faktor kvality** – ve většině případů dochází při pochybení ke snaze obvinit ze vzniklé situace poskytovatele. To může vyústit až k ukončení kontraktu, situaci lze zmírnit důkladným prošetřením příčin a prevencí.

- **Faktor komunikace** – při outsourcingu se komunikace vede ve většině případů přes manažery. Pokud jsou problémy v řízení, může dojít k opoždění dodávek a neplánovaným ztrátám.

- **Faktor smluv** – smlouvy by měly obsahovat všechny významné náležitosti. Pokud dochází k častému citování smluv, je vztah mezi zadavatelem a poskytovatelem nastaven špatně.

- **Faktor zaměření** – zadavatel i poskytovatel jsou soustředěni primárně na zisk. Ovšem výnos poskytovatele představuje náklad zadavatele, z čehož vyplývá, že každý dosahuje zisku odlišným způsobem. Zároveň platí, že oba se zaměřují na svou hlavní činnost, přestože je u obou odlišná.

[29] JIRSÁK, Petr, Michal MERVART a Marek VINŠ. *Logistika pro ekonomy - vstupní logistika*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 263 s. ISBN 978-80-7357-958-6

- **Faktor kontroly/zaměření** – ousourcingový vztah je nezbytné řídit. Zadavatel je často přesvědčen, že poskytovatel má stejnou úroveň motivace jako on. Což nemusí být vždy pravda. Z tohoto důvodu je nezbytné vztah koordinovat.

- **Faktor pracovníků** - zaměstnanci poskytovatele bývají zpravidla odměňování nižší mzdou než pracovníci zadavatele. Tato skutečnost snižuje jejich motivaci, vede k nižší produktivitě a vyšší chybovosti. Tyto vlastnosti ještě narůstají, pokud se zaměstnanci poskytovatele nacházejí ve stejném sídle jako zadavatel.[30]

2.3. Partnering

Partnering je dokonalejší formou outsourcingu. K jeho vzniku vedly negativní zkušenosti spojené s outsourcingem.

Jeho cílem je odstranit nedostatky outsourcingu. Např.:

- **U faktoru vztahů** - vytvořit pracovní prostředí, ve kterém si budou zadavatel s poskytovatelem rovni a budou si toho vědomi.

- **U faktoru kvality** - dochází k hledání viníka a kontrole probíhajících procesů. Příčiny lidského selhání jsou objektivně posuzovány.

- **U faktoru komunikace** - komunikace se stává méně formální, je otevřenější a dochází k částečnému omezení vlivu hierarchie.

- **U faktoru smluv** - zadavatel bere na vědomí nutnost existence poskytovatelova zisku. Naproti tomu poskytovatel bere v potaz fakt, že ne každá uskutečněná aktivita musí vést k zisku.

[30] Vypracováno podle: PERNICA, Petr. *Logistika pro 21. století: (supply chain management)*. Díl 1. Vyd. 1. Praha: Radix, 2005, 569 s. ISBN 80-860-3159-4

- **U faktoru kontroly/zaměření** - poskytovatel i zadavatel se primárně soustředí na zákazníka a proto průběžně vzdělávají své zaměstnance.

- **U faktoru kontroly** - na prováděnou práci se musí vynaložit potřebné náklady, které odpovídají vykonané činnosti. Počáteční náklady mohou být vyšší, což sníží chybovost a později přinese nákladové úspory.[31]

[31] Vypracováno podle: PERNICA, Petr. *Logistika pro 21. století: (supply chain management)*. Díl 1. Vyd. 1. Praha: Radix, 2005, 569 s. ISBN 80-860-3159-4

3. Humanitární pomoc a související pojmy

3.1. Definice humanitární pomoci

Zákon 151/2010 Sb., § 2, definuje humanitární pomoc jako *„souhrn činností hrazených ze státního rozpočtu, jejichž cílem je zamezit ztrátám na životech a újmě na zdraví, zmírnit utrpení a obnovit základní životní podmínky lidí po vzniku mimořádných událostí, jakož i zmírňovat dlouhodobě trvající následky mimořádných událostí a předcházet jejich vzniku a negativním následkům“*.[32] Humanitární pomoc tedy zahrnuje veškeré činnosti, které mají za cíl chránit lidské životy, zlepšovat jejich kvalitu a zmenšovat utrpení. Toto utrpení může být způsobeno jak přírodní katastrofou, tak ozbrojeným konfliktem. Jasným cílem je pomoc obětem a snaha o co nejrychlejší nápravu škod, aby se život v postižených oblastech mohl vrátit do stavu, ve kterém se nacházel před nastalými problémy.

Cíle humanitární pomoci můžeme dělit na záchranu lidských životů, zajištění základních lidských potřeb a poskytnutí hygienické a zdravotnické pomoci.[33]

V České republice je humanitární pomoc upravována výše zmíněným zákonem, který nabyl platnosti 1. července 2010. Tento zákon jasně definoval humanitární pomoc a vymezil pravomoc Ministerstva zahraničních věcí, které má na starosti především dotační politiku.

3.2. Definice zahraniční humanitární pomoci

Zákon o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí definuje zahraniční humanitární pomoc takto *„humanitární pomocí poskytovanou do zahraničí se rozumí souhrn činností hrazených ze státního rozpočtu, jejichž cílem je zamezit ztrátám na životech a újmě na zdraví, zmírnit utrpení a obnovit základní životní podmínky lidí po vzniku mimořádných událostí, jakož i zmírňovat dlouhodobě trvající následky mimořádných událostí a předcházet jejich vzniku a negativním následkům“*[34].

Tato definice doplňuje mezinárodní vymezení humanitární pomoci, ze kterých vyplývá, že humanitární pomoc zahrnuje nejen činnosti reagující na katastrofy, ale také pomoc v dlouhodobých krizích a prevenci různých katastrof.

[32] Zákon č. 151/2010 Sb., o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí, Hlava I, § 2b

[33] Vypracováno podle: Jak se pomáhá, dostupné z http://www.humanitarnipomoc.cz/jak-se-pomaha [online], dne 5. 11. 2014

[34] Zákon č. 151/2010 Sb., o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí, Hlava I, § 2b

3.3. Deklarace dobrého humanitárního dárcovství

Deklarace dobrého humanitárního dárcovství byla schválena 17. června 2003 ve Stockholmu a stala se základním vodítkem pro humanitární praxi. Byla schválena zástupci Německa, Austrálie, Belgie, Kanady, Dánska, USA, Finska, Francie, Irska, Japonska, Lucemburska, Norska, Nizozemí, Velké Británie, Švédska, Švýcarska a Evropské komise. Česká republika se k ní připojila roku 2006. Jsou v ní zakotveny čtyři základní principy, kterými by se měla humanitární intervence řídit:

- **Lidskost** – cílem humanitární pomoci je záchrana životů a zmírnění utrpení,
- **Nestrannost** – humanitární pomoc je poskytována na základě identifikovaných potřeb bez rozlišování příjemců podle jiných kritérií,
- **Neutralita** – v konfliktech se pomoc nepřiklání k žádné ze stran,
- **Nezávislost** – cíle humanitární pomoci nejsou pod vlivem politických ekonomických ani jiných zájmů příjemce nebo dárce.[35]

Hlavním cílem deklarace je záchrana životů a podle jejího znění by měly humanitární akce zahrnovat ochranu civilistů, poskytování potravinové pomoci, vody, hygienického zázemí a lékařských služeb. Upravuje také obecné zásady a financování, proces učení a odpovědnosti.[36]

3.4. Druhy humanitárních krizí a jejich fáze

3.4.1. Přírodní katastrofa, katastrofa způsobená lidmi

Přírodní nebo lidmi způsobené katastrofy se definují stejně jako humanitární katastrofa. Tudíž se jedná o nenadálou krizi, která zasáhne geograficky vymezenou oblast a zanechá po sobě oběti.

[35] Vypracováno podle: Humanitární pomoc – základní přehled, dostupné z http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html [online], dne 7. 11. 2014

[36] Vypracováno podle: Humanitární pomoc – základní přehled, dostupné z http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html [online], dne 7. 11. 2014

Rozlišujeme tři fáze pomoci:

- **Okamžitá pomoc** – vztahuje se na dny až týdny přímo následující katastrofě. Během této fáze je pozornost soustředěna především na záchranu lidských životů. V pohotovosti jsou především zdravotníci a zároveň dochází k podpoře přeživších, dochází k zásobování jídlem, pitnou vodou a např. stavění nouzových přístřešků. Na okamžité pomoci se podílí jak složky civilního, tak i vojenského krizového řízení a to podle rozsahu krize.

- **Časná rehabilitace** – probíhá v období mezi 2 týdny až 3 měsíci po katastrofě. Dochází k péči o osoby žijící v postižené oblasti (potraviny, voda, náhradní přístřešky, zdravotnická péče). Zároveň už se objevují snahy o obnovu infrastruktury a dochází k vyhodnocování škod. Pokud se jedná o rozsáhlou katastrofu, často dochází ke zpracování komplexního plánu obnovy a svolání dárcovské konference. Během této fáze přichází na řadu implementace pomoci z vládních, soukromých i mezinárodních zdrojů.

- **Fáze obnovy a rozvoje** – pokud situaci sledujeme z pohledu humanitární pomoci, jedná se zpravidla o období do dvou let od katastrofy. Dochází ke kompletní obnově příbytků, infrastruktury, škol, nemocnic a také zdrojů obživy místních obyvatel. Často dochází k uplatňování principu tzv. „building back better“, kterým rozumíme, že se oblast obnovuje na vyšší úroveň, než na jaké se nacházela před katastrofou. Často dochází k prevenci dalších katastrof (např. oblast Střední Asie, Západní Afriky nebo Střední Ameriky), kde je vysoká pravděpodobnost, že se bude situace opakovat.[37]

[37] Vypracováno podle: Humanitární pomoc – základní přehled, dostupné z http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html [online], dne 7. 11. 2014

Shrnutí těchto informací představuje následující Tabulka 2:

Fáze pomoci → Druh krize ↓	Okamžitá pomoc (do ca. 2 týdnů)	Časná rehabilitace (do ca. 2 měsíců)	Obnova a rozvoj (do ca. 2 let); prevence (průběžně)	Další aspekty, zvláštní ohledy
Přírodní katastrofa	Záchranáři Zdravotnické ad. expertní týmy Základní materiál Voda, sanitace Potraviny Nouzová přístřeší	Odklízení trosek Dočasná obydlí Voda, sanitace Potraviny Základní zdravotní péče, včetně prevence epidemií Elementární obživa (Food/ Cash for Work)	Obnova obydlí Rekonstrukce zdrav. a škol. zařízení Obnova infrastruktury Obnova udržitelných zdrojů obživy obyvatel Preventivní opatření (v rámci obnovy)	UN Flash Appeal plán obnovy postižené země evt. dárcovská konference mezinárodní koordinace
Válečný konflikt	Zdravotní péče Potraviny, voda Ochrana Nouzová přístřeší	Provoz táborů IDPs (management, voda, sanitace, potraviny, zdrav.péče) Asistence hostitelským komunitám (výživa, sanitace, zdrav. péče) Ochrana	Obnova infrastruktury a obydlí Obnova zdrojů obživy a reintegrace IDPs Humanitární odminování Psycho-sociální péče	Mezinárodní humanitární právo (IHL) UN Flash Appeal LRRD Zranitelné skupiny: ženy, děti (zejm. sex. zneužívání)
Komplexní krize	Potravinová pomoc Voda Zdravotní péče a výživa Ochrana	Provoz táborů IDPs a uprchlíků Elementární obživa Základní infrastruktura	Obnova udržitelných zdrojů obživy a reintegrace IDPs Prevence (např. adaptace zdrojů obživy na klimatické podmínky)	CAP UN LRRD DRR marginalizované skupiny: ženy, HIV/AIDS pozitivní, etnické menšiny

Tabulka 1 Shrnutí[38]

[38] Tabulka převzatá z: Humanitární pomoc – základní přehled dostupné z http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html [online], dne 7. 11. 2014

3.4.2. Humanitární krize jako důsledek válečného konfliktu

Pokud hovoříme o krizi v souvislosti s válečným konfliktem, rozlišujeme dvojí situaci. Tou první je moment, kdy je tato krize obdobou výše definované katastrofy a lze na ni aplikovat uvedené fáze pomoci. Druhá situace představuje tento druh krize jako součást dlouhodobé a komplexní krize. Podobné konflikty bývají spojovány s rozsáhlými přesuny a vystěhováváním obyvatel, hovoříme o tzv. interně vysídlených osobách, eventuálně uprchlících. Proto se humanitární ochrana soustřeďuje právě na pomoc vysídleným osobám, dochází k budování uprchlických táborů či hostitelských komunit.

Během posledních let došlo k podobným krizím např. v Afghánistánu, Pákistánu, Gaze, Somálsku či v Jemenu.

Pokud dojde k válečnému konfliktu, aktivně se začne prosazovat aplikace Mezinárodního humanitárního práva, práva uprchlického a uznání základních principů poskytování humanitární pomoci. Na rozdíl od humanitární krize způsobené přírodní katastrofou totiž během válečného konfliktu dochází k blokaci humanitární pomoci, porušuje se ochrana humanitárního prostoru (např. dříve bylo nemyslitelné útočit na humanitární pracovníky a střediska pomoci).[39]

3.4.3. Dlouhodobé humanitární krize

K dlouhodobým humanitárním krizím dochází většinou v oblastech chudoby, kde je politicko-bezpečnostní nestabilita a negativní vývoj či klimatické vlivy (např. oblast subsaharské Afriky). V této situaci dochází k prolínání humanitární pomoci a rozvojových aktivit. K identifikaci humanitárních potřeb dochází prostřednictvím Konsolidované výzvy OSN a výzvy Mezinárodního Červeného kříže.

Významnou část pomoci tvoří pomoc potravinová, zajištění pitné vody a obnova základních podmínek pro život (stavba obydlí, adaptace na nastalé změny apod.). Dochází k zajišťování základní zdravotní péče, ochraně uprchlíků a také k řešení speciálních humanitárních problémů. Mezi ně patří např. péče o ženy a děti postižené sexuálním násilím nebo lidem infikovaným virem HIV.[40]

[39] Vypracováno podle: Humanitární pomoc – základní přehled, dostupné z http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html [online], dne 7. 11. 2014

[40] Vypracováno podle: Humanitární pomoc – základní přehled, dostupné z http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html [online], dne 7. 11. 2014

3.5. Vyhodnocování humanitárních potřeb

Humanitární potřeby definují základní potřeby lidí, kteří jsou ohrožení humanitární krizí a to v souvislosti s ochranou života a zdraví, základní výživy, základního živobytí a bezpečnosti. Zahrnují tedy mimo jiné dostupnost jídla, pitné vody, příbytků a ochranu před nuceným vystěhováním, věznění či sexuálním násilím. Definování těchto potřeb nám umožňuje určit problém, který má humanitární intervence za cíl eliminovat, jelikož nás informují o ohrožení či nedostatku.

Vyhodnocování humanitárních potřeb se stalo předmětem mezinárodních zájmů. Zatím ovšem není žádný ucelený systém vyhodnocování humanitárních potřeb v různých krizích, ačkoliv Úřad OSN pro koordinaci humanitární pomoci na něm pracuje.

V testovací fázi se nyní nachází tzv. humanitární převodový systém, který si dává za cíl umožnění komparativního vyhodnocování humanitárních krizí. Významnou roli hrají tzv. sektorové klasifikace, které byly vyvinuty v souvislosti s potravinovou pomocí.

Na zpracovávání podobných metodických výstupů se podílí např. OCHA (United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs), ECHO (EU Humanitarian Aid and Civil Protection department) nebo NGO (nevládní organizace).[41]

3.6. Sektory pomoci

K vyhodnocování humanitárních potřeb se povětšinou využívají tzv. sektory pomoci.[42] V jejich rámci dochází k definování standardů pro identifikaci potřeb a zároveň pro poskytování pomoci. Dochází k vyhlašování humanitárních výzev a koordinuje se humanitární intervence.

[41] Vypracováno podle: Humanitární pomoc – základní přehled, dostupné z http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html [online], dne 7. 11. 2014

[42] Vypracováno podle: Humanitární pomoc – základní přehled, dostupné z http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html [online], dne 7. 11. 2014

Na globální úrovni je etablování celkem 11 sektorů, jak je vidět v Tabulce 3:

GLOBÁLNÍ SEKTOR	**VEDOUCÍ ORGANIZACE**
Logistika	WFP
Zdraví	WHO
Výživa	UNICEF
Ochrana	UNHCR, UNICEF
Voda, sanace	UNICEF
Nouzová přístřeší	UNHCR, IFRC
Vzdělání	UNICEF
Zemědělství	FAO
Časná obnova	UNDP
Správa uprchlických táborů	UNHCR, IOM
Nouzová telekomunikace	OCHA, UNICEF, WFP

Tabulka 2 11 sektorů na globální úrovni[43]

V praxi dochází k propojování jednotlivých sektorů a k tvorbě příslušných oddělení (např. lze propojit zajištění vody a sanitace a dochází k tvorbě příslušného útvaru) a naopak nemusí vzniknout potřeba tvorby všech oddělení. Následuje nutnost výběru vhodného koordinátora pro danou oblast. [44]

[43] Tabulka převzatá z: Humanitární pomoc – základní přehled, dostupné z http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html [online], dne 7. 11. 2014

[44] Vypracováno podle: Humanitární pomoc – základní přehled, dostupné z http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html [online], dne 7. 11. 2014

3.7. Humanitární pomoc v kontextu rozvojové spolupráce

Je nezbytné rozlišovat pojmy humanitární pomoc a rozvojová pomoc. Rozvojová pomoc zahrnuje rozsáhlý okruh dlouhodobých činností mající za cíl zajistit plnohodnotný a důstojný život obyvatel. Naproti tomu humanitární pomoc se soustřeďuje okolo nastalé krize a má cíl zachovat život jedince i komunity.

K prolínání humanitární a rozvojové pomoci dochází především u dlouhodobých krizí, zároveň také v oblasti prevence katastrof a v otázkách obnovy postižených oblastí. K podobnému propojení došlo např. po tsunami v roce 2004 nebo na Haiti. [45]

3.7.1. Okamžitá pomoc, obnova a rozvoj

Zde hovoříme o tzv. konceptu „linking relief, recovery and deelopment“. Tento koncept vychází z myšlenky, že především u dlouhodobých krizí je nezbytné provázat akutní pomoc s rozvojovými aktivitami v zasažené oblasti. Nesmí ovšem nastat situace, kdy se tvoří mezera mezi okamžitou pomocí a obnovou, která bude zpomalovat návrat k normálu. Na druhou stranu nesmí dojít k přehlédnutí akutních rizik právě kvůli rozvojovým aktivitám. K této situaci může dojít v případě, že akutní rizika se týkají pouze částí obyvatel, zatímco rozvojové aktivity má na starosti centrální vláda. Zároveň nesmí dojít k dublování jednotlivých činností, což by mělo za následek neefektivní využití finančních prostředků.

Tento koncept si tudíž klade za cíl koordinaci zúčastněných aktérů a snaží se efektivně propojit aktivitu postižené země s aktivitami vnějšími. Zároveň také připomíná problematiku ukončování pomoci.

Základním dokumentem k tomuto konceptu je Sdělení Evropské komise (duben 1996). Tento dokument rozebírá různé aspekty konceptu a snaží se je implementovat do praxe s ohledem na jednotlivé typy krizí. Toto sdělení prošlo úpravou během roku 2001.[46]

[45] Vypracováno podle: Humanitární pomoc – základní přehled, dostupné z http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html [online], dne 7. 11. 2014

[46] Vypracováno podle: Humanitární pomoc – základní přehled, dostupné z http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html [online], dne 7. 11. 2014

3.7.2. Prevence katastrof

Moderní definice humanitární pomoci zahrnuje také prevenci katastrof a přípravu na jejích lepší zvládání. Prevence katastrof také patří mezi podstatné aspekty rozvojových aktivit a to především v souvislosti s klimatickými změnami a udržitelností rozvoje. Aspekt prevence katastrof by měl být zahrnut do humanitárních projektů, které se zaměřují jak na obnovu, tak na pomoc v rámci komplexních krizí. Cílem je především snížení zranitelnosti na místní úrovni.

Prevencí katastrof se zabírá ISDR (International Strategy for Disaster Reduction) pod záštitou OSN. Akční rámec Hyogo (Hyogo Framework for Action 2005-2015) identifikoval strategické cíle pro národní i mezinárodní působení v oblasti prevencí katastrof a byl přijat v Kobe roku 2005.

Program DIPECHO (Disaster Preparedness ECHO) je programem humanitárního mandátu DG ECHO a jeho prostřednictvím dochází k financování akčních plánů na pomoc světovým regionům s vysokou náchylností ke katastrofám. Jedná se např. o Západní Afriku, Střední a Jihovýchodní Asii nebo Střední Ameriku.[47]

[47] Vypracováno podle: Humanitární pomoc – základní přehled, dostupné z http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html [online], dne 7. 11. 2014

4. Lékaři bez hranic

4.1. Kdo jsou Lékaři bez hranic, historie organizace

Nezisková organizace Lékaři bez hranic (z francouzského originálu Médecins Sans Frontiéres, zkráceně MSF) vznikla 22. prosince 1971, tou dobou byla tvořena 300 dobrovolníky. Mezi ně patřili lékaři, zdravotní sestry a také původních 13 zakladatelů.

„Za vznikem organizace stálo přesvědčení, že na lékařskou péči má právo každý člověk bez ohledu na pohlaví, rasu, náboženství, názorové přesvědčení nebo politickou příslušnost a že potřeby lidí mají větší význam než státní hranice.“[48]

Popudem k založení podobné humanitární organizace byly nepokoje v Nigérii během května 1968. Tohoto roku došlo k oddělení provincie Biafra, jejíž oblast byla obklíčena nigerijskou armádou a lidé umírali na následky hladomoru. Svou pomoc na postižené území vyslal francouzský Červený kříž, v jehož řadách byli tou dobou pouze dva lékaři, Max Recamier a Pascal Greletty-Bosviel. Právě oni dva, spolu s dalšími lékaři a novináři, stáli u založení Lékařů bez hranic.

První mise probíhala roku 1972 v nikaragujském hlavním městě Managua, které bylo zničeno zemětřesením. Při této katastrofě zahynulo mezi 10 a 30 tisíci obyvatel. O dva roky později Lékaři bez hranic vyjeli do Hondurasu, který byl zasažen hurikánem Fifi. Tehdy došlo k úmrtí tisíců lidí. V roce 1975 Lékaři bez hranic poprvé pomáhali uprchlíkům, konkrétně se jednalo o kambodžské obyvatelé, kteří utíkali před Pol Potovým režimem.

Typické pro tuto organizaci je přísné zachovávání nezávislosti na vládách a jiných institucích. Aby si nadále tuto objektivitu udržovala, 90% příjmů pochází od soukromých dárců.[49]

Roku 1999 získali Lékaři bez hranic Nobelovu cenu za mír. Porota vystihla především průkopnickou humanitární práci na několik kontinentech.

[48] Vypracováno podle: Lidé především, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/zalozeni-lekaru-bez-hranic [online], dne 15. 3. 2015

[49] Vypracováno podle: Hnutí Lékařů bez hranic, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/hnuti-lekaru-bez-hranic [online], dne 15. 3. 2015

4.2. Asociace, sekce a kanceláře Lékařů bez hranic

V současnosti působí Lékaři bez hranic zhruba v 70 zemích světa. Řízení organizace vychází z pěti operačních center, pod kterými jsou asociace a kanceláře. Tyto asociace disponují vlastními kancelářemi a získávají finance a pracovníky na mise. Všechny asociace spadají pod operační centra, která mají rozhodovací pravomoc. Tyto centra se nachází v Bruselu, Paříži, Amsterdamu, Barceloně a Ženevě. Všechna tato centra zachovávají vlastnost Chartě a zásadám Lékařů bez hranic a členství v mezinárodní asociaci MSF International.[50]

Lékaři bez hranic mají zároveň své samostatné sekce. Celkem jich je 19 a fungují jako podpora operačních center. Nacházejí se v Austrálii, Belgii, Dánsku, Francii, Holandsku, Hongkongu, Itálii, Japonsku, Kanadě, Lucembursku, Německu, Norsku, Rakousku, Řecku, Španělsku, Švédsku, Švýcarsku, USA a Velké Británii.[51]

Zároveň mají Lékaři bez hranic řadu kanceláří, např. v České republice, Argentině, Brazílii, Indii, Irsku, Mexiku, Jihoafrické republice, Jižní Koreji a ve Spojených arabských emirátech. Mezinárodní kancelář má sídlo v Ženevě. Zde sídlí jejich kampaň za dostupnost léků na opomíjené nemoci Access. Kancelář pro styk s OSN sídlí v New Yorku.[52]

4.3. Vznik projektu

Pro případ nově vzniklých katastrof mají Lékaři bez hranic připravené krizové finanční fondy, díky nimž nemusí čekat na příspěvky přímo související s danou situací. Zároveň jsou vytvářeny pohotovostní zásoby a krizový tým, který je na místo vyslán jako první. V některých případech v dané oblasti může už nějaký z týmů operovat a ten může na místo katastrofy dorazit dříve než tým krizový.

[50] Vypracováno podle: Hnutí Lékařů bez hranic, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/hnuti-lekaru-bez-hranic [online], dne 15. 3. 2015

[51] Vypracováno podle: Hnutí Lékařů bez hranic, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/hnuti-lekaru-bez-hranic [online], dne 15. 3. 2015

[52] Vypracováno podle: Hnutí Lékařů bez hranic, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/hnuti-lekaru-bez-hranic [online], dne 15. 3. 2015

4.3.1. Informační zdroje

Základními informačními zdroji jsou:

- *„týmy MSF, které v dané oblasti už působí,*
- *místní vláda nebo samospráva,*
- *mezinárodní společenství,*
- *humanitární organizace,*
- *finanční instituce,*
- *místní i celostátní nevládní organizace,*
- *média a sociální sítě.“*[53]

Po získání informací dochází k jejich ověřování a poté je na místo vyslán krizový tým. Ten je tvořen lékařským a logistickým personálem. Má rozsáhlé terénní zkušenosti a je k dispozici 24 hodin denně, díky čemuž mohou být vysláni během několika hodin po propuknutí krize.

4.3.2. Návrh projektu

Krizový tým má za úkol vyhodnotit situaci. Musí určit, jaký počet lidí je zasažen krizí, co potřebují a svůj návrh řešení odesílá do některého z operačních center. Poté, pokud dojde k jeho schválení, dochází k výběru členů týmu, alokují se potřebné finanční zdroje a připravuje se potřebný materiál.[54]

4.3.3. Začátek projektu

Projekt začíná vysláním potřebné techniky, zásob a projektového týmu do postižené oblasti. Pokud se jedná o krizovou situaci, materiál je odesílán letecky, což zaručí rychlejší dodání na místo potřeby. V případě predikce se používá námořní cesta.[55]

[53] Vypracováno podle: Jak se zakládá projekt, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/jak-se-zaklada-projekt [online], dne 15. 3. 2015

[54] Vypracováno podle: Jak se zakládá projekt, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/jak-se-zaklada-projekt [online], dne 15. 3. 2015

[55] Vypracováno podle: Jak se zakládá projekt, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/jak-se-zaklada-projekt [online], dne 15. 3. 2015

4.3.4. Projektový tým

Každý projekt, resp. projektový tým, v dané zemi je řízen koordinačním centrem Lékařů bez hranic, které veškeré operace v příslušné zemi zastřešuje.

Projektový tým je tvořen 4-20 zahraničními dobrovolníky (dnes více známí pod pojmem expati). Ti spolupracují s místními pracovníky, jejich počet může dosáhnout 100 a více zaměstnanců.

Hlavním úkolem projektových týmů je zajištění komplexního fungování projektu a spolu s koordinačním centrem zprostředkovávat styk mezi Lékařů bez hranic a místními úřady, popř. jinými nevládními organizacemi.[56]

Pozn.: Každá země má svého vedoucího mise (Head of Mission) a koordinační tým, který veškeré projekty v dané zemi řídí. Koordinační tým zpravidla zahrnuje zdravotnického, logistického a finančního koordinátora. Jejich sídlo se nachází v hlavních městech jednotlivých zemí.

4.3.5. Trvání projektu

Projekty Lékařů bez hranic trvají většinou od 18 měsíců do 3,5 roku. Existují ovšem oblasti, ve kterých působí týmy celá desetiletí. Rozdílný je postup a délka u krizových projektů a u projektů dlouhodobých.[57]

4.3.6. Typy projektů

MSF pomáhají v následujících situacích:

- *„konflikty a války,*
- *přírodní katastrofy, hurikány,*
- *přehlíženým lidem,*
- *uprchlíkům a vysídleným.“*[58]

[56] Vypracováno podle: Jak se zakládá projekt, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/jak-se-zaklada-projekt [online], dne 15. 3. 2015

[57] Vypracováno podle: Jak se zakládá projekt, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/jak-se-zaklada-projekt [online], dne 15. 3. 2015

[58] Vypracováno podle: Typy projektů, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/typy-projektu [online], dne 15. 3. 2015

4.4. Supply Chain MSF

4.4.1. MSF Logistique

„MSF Logistique, to jsou lékaři bez hranic pracující pro lékaře bez hranic.“[59]

MSF Logistique je neziskovým humanitárním nákupním a distribučním centrem založeným před 25 lety. Jedná se o licencovanou farmaceutickou instituci, díky čemuž může obchodovat s léky. Z tohoto důvodu pro ni pracují čtyři farmaceuti. MSF Logistique je zároveň držitelem licence pro držení materiálu v celním prostoru, což ji osvobozuje od celních poplatků, jelikož všechen materiál se nachází v tranzitu. Díky tomu lze skladovat materiál jak dlouho je potřeba a odesílat ho bez proclení.

V současnosti má MSF Logistique zhruba 100 zaměstnanců. V databázi se nachází okolo 20 000 položek, z nich 3 000 přímo na skladě. 3 000 položek je tvořeno medicínským materiálem, do kterého počítáme také terapeutickou stravu. 1 000 položek potom materiál nemedicínský, např. stany, plachty apod.

Během posledních pěti let bylo každoročně odesláno 5 000 tun materiálu. Všechen materiál naskladněn není, řada produktů je objednávána od dceřiné společnosti v Dubaji, popř. přímo od výrobců. Nejdůležitějším faktorem je potom rychlost dodávky. MSF Logistique se drží standardizace, jsou zde nastaveny procesy pro kompletaci a transport. V případě nutnosti je schopné zajistit okolo 100 tun zásob během jednoho dne.

Pro případ akutních krizových situací jsou připraveny seznamy krizových zásob a jsou vytvořeny předem navržené sady. Celkem tento seznam sad obsahuje více než 500 typů pro různé krizové situace.[60]

4.4.2. Mezinárodní Supply Chain

Mimo MSF Logistique vytváří zásobovací strukturu Lékařů bez hranic celá řada dodavatelů logistického a zdravotnického materiálu na mezinárodní, regionální a lokální úrovni. Profesionální způsob objednávání je zajišťován přísnou standardizací dle protokolů Lékařů bez hranic na všech úrovních zásobovacího řetězce.

[59] Vypracováno podle: Zpravodaj Lékařů bez hranic zima 2012/2013, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/article/prave-vyslo-zpravodaj-lekaru-bez-hranic-zima-2012-2013-c-16 [online], dne 15. 3. 2015

[60] Vypracováno podle: Zpravodaj Lékařů bez hranic zima 2012/2013, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/article/prave-vyslo-zpravodaj-lekaru-bez-hranic-zima-2012-2013-c-16 [online], dne 15. 3. 2015

Speciální standardizované katalogy jsou vytvářeny pro:

- medicinský materiál - operační nástroje a sady, různé typy léků (výhradně generické léky), očkovací vakcíny apod.
- nemedicínský materiál - nemocniční lůžka, rukavice, roušky, počítače a IT vybavení apod.
- úpravu a sanitace vody - spojovací materiály na trubky, bazény na úpravu a čištění vody apod.
- logistika - vozový park, tudíž vybavení do aut, náhradní díly, soupravy na základní opravu a servis apod.

Každý dodavatel musí být schválen, vysoká kritéria jsou uvalena obzvlášť na dodavatele medicinského materiálu.

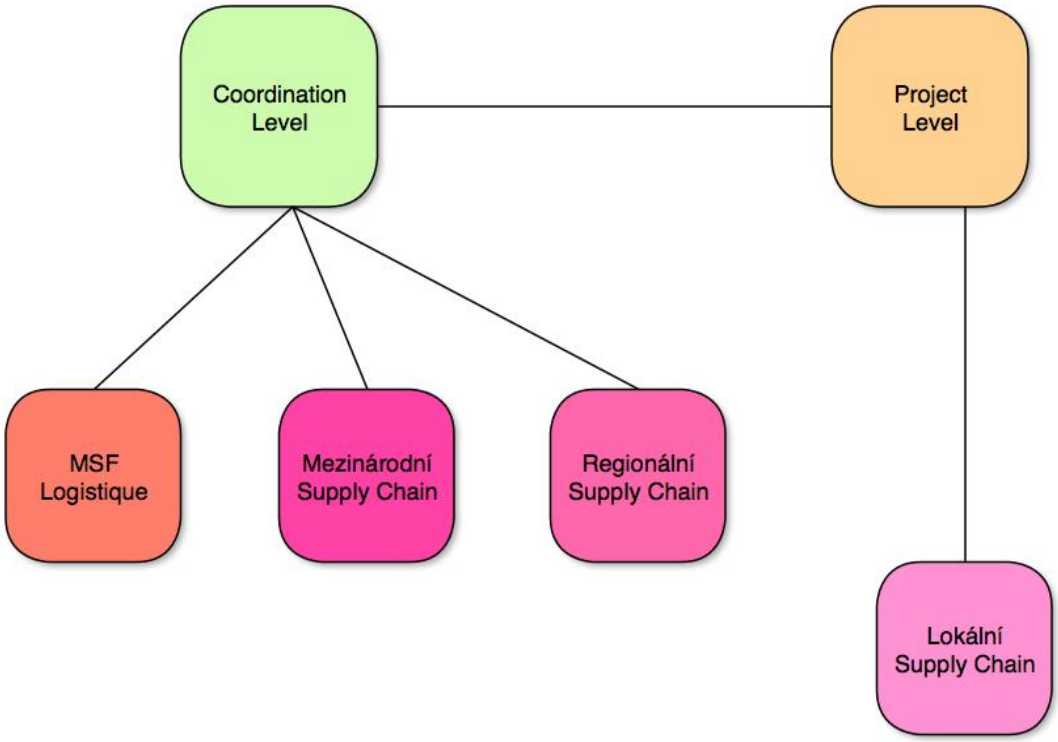
4.4.3. Regionální Supply Chain

Celou řadu zásob, především logistického materiálu, lze získat na regionální úrovni. Tento způsob je preferovaný především s ohledem na vyšší rychlost. V případě mise v Agoku v Jižním Súdánu se mezi regionální dodavatele řadí dodavatelé z Keni, Ugandy a Demokratické republiky Kongo. Na regionální úrovni se shání materiál, který není možné sehnat na úrovni lokální.

4.4.4. Lokální Supply Chain

Na lokální úrovni ve většině případů dochází k získávání režijního materiálu. Mezi něj patří např. základní logistické vybavení, kancelářské vybavení (tužky, papír apod.), stavební materiál, palety, dřevo apod. Až v momentě, kdy není možné získat potřebné zásoby na lokální úrovni, shání se na úrovni regionální.

Obrázek 1 znázorňuje jednotlivé úrovně projektu a jejich vazby na příslušné dodavatele.

Obrázek 1 Úrovně Supply Chain Managementu

4.5. Logistici na misích

4.5.1. Univerzální logistik

Hlavním úkolem univerzálních logistiků je podpora zdravotnických týmů. Mají za úkol zajistit každodenní chod struktur a také ubytovacích kapacit. Řídí zásobování daného projektu, dodávky vody, IT, řídí flotilu vozidel a školí místní obyvatele v těchto oblastech.[61]

4.5.2. Logistik – administrátor

Logistik – administrátor má stejné úkoly jako univerzální logistik, zároveň se ovšem stará o chod mise po její administrativní stránce. Většinou jsou využíváni v menších projektech, s ohledem na jejich náplň práce.[62]

[61] Vypracováno podle: Koho potřebujeme – Logistici, techničtí specialisté, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/logistici-technicti-specialiste [online], dne 12. 3. 2015

4.5.3. Specialista na motorová vozidla

Specialista na motorová vozidla má zodpovědnost za stav motorového parku, údržbu vozidel, budování servisních stanovišť a školí místní personál. Nemusí být potřeba na každém projektu, jejich přítomnost je nezbytná v oblastech, kde jsou kladeny vysoké nároky na stav vozového parku.[63]

4.5.4. Specialisté na vodu a sanaci

Tito specialisté odpovídají za dodávky vody, zároveň také za nakládání s odpadem, stavbu latrín a likvidaci vznikajícího odpadu. Dostupnost čisté vody je základní podmínkou poskytování pomoci.[64]

4.5.5. Zásobovací specialisté

Zásobovací specialisté jsou ve většině případů využívání při řízení velkých projektů. Odpovídají za organizaci zahraničního i místního nákupu, transport, vedení skladu a redistribuci do ostatních projektů v dané zemi. Zároveň mohou školit místní personál.[65]

---

[62] Vypracováno podle: Koho potřebujeme – Logistici, techničtí specialisté, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/logistici-technicti-specialiste [online], dne 12. 3. 2015

[63] Vypracováno podle: Koho potřebujeme – Logistici, techničtí specialisté, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/logistici-technicti-specialiste [online], dne 12. 3. 2015

[64] Vypracováno podle: Koho potřebujeme – Logistici, specialisté na vodu a sanaci, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/logistici-specialiste-na-vodu-sanitaci [online], dne 12. 3. 2015

[65] Vypracováno podle: Koho potřebujeme – Logistici. Zásobovací specialisté, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/logistici-zasobovaci-specialiste [online], dne 12. 3. 2015

4.5.6. Požadavky

Požadavky se do jisté míry odlišují podle přesné pozice a projektu. Zahrnují:

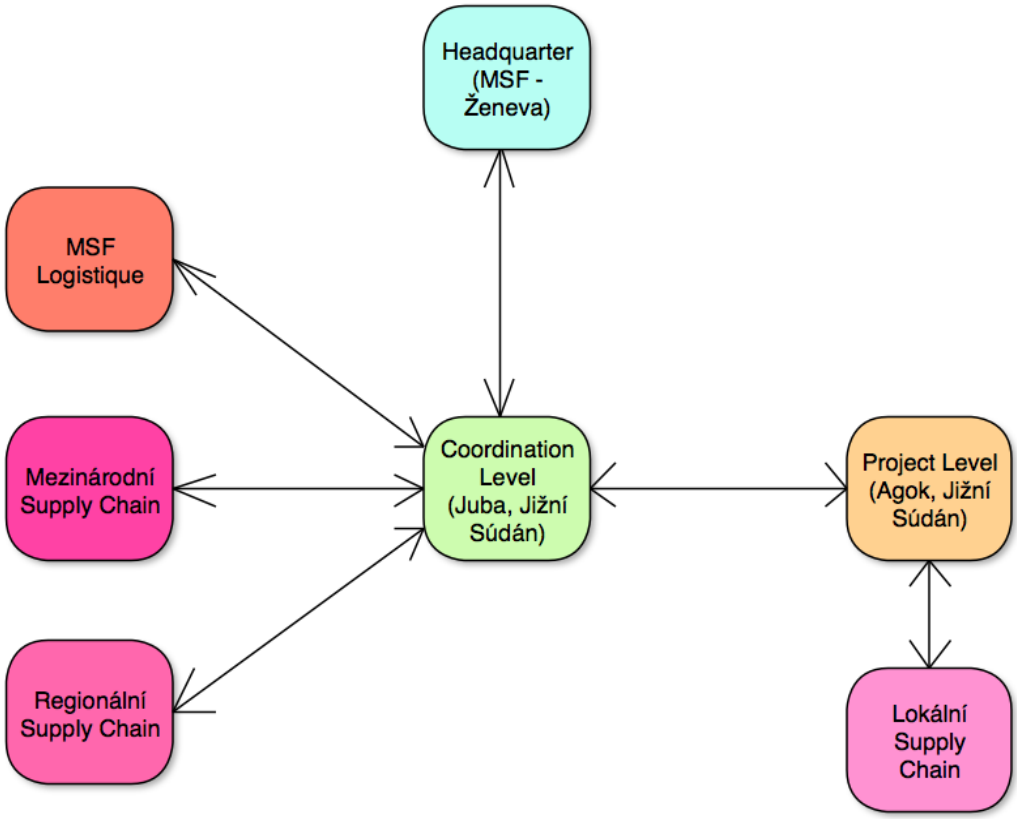
- *„ukončené vzdělání v technickém oboru,*
- *minimálně dvouletá relevantní praxe,*
- *schopnost práce s omezenými zdroji,*
- *schopnost vést a školit ostatní,*
- *ochota k práci v nestabilním prostředí,*
- *flexibilita a schopnost zvládat stres,*
- *ochota vyjet na 6 až 9 měsíců, specialisté na motorová vozidla vyjíždí na 1-3 měsíce,*
- *kvalitní jazyková vybavenost – znalost AJ, kromě výjimek také FJ.“*[66]

[66] Vypracováno podle: Koho potřebujeme, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/koho-potrebujeme [online], dne 12. 3. 2015

PRAKTICKÁ ČÁST

1. Logistické zajištění projektu – podvýživa, mise Agok, Jižní Súdán

1.1. Zajištění mise

Obrázek 2 Složky mise a vazby mezi nimi

Diagram, viz Obrázek 2, ukazuje, jaké všechny složky humanitární mise zahrnuje a přibližuje vazby mezi nimi. Tyto sekce jsou popsány níže.

1.1.1. Project Level

První složkou je tzv. Project Level. Jedná se o místo krize, kde vzniká prvotní příčina k zahájení humanitární mise. Lze ho tedy chápat jako ohnisko. Na úrovni Project Level operuje tzv. Emergence Team, viz další podkapitola, nebo Project Team dle akutnosti mise. Tento tým komunikuje s koordinačním centrem (Coordination Level), které následně vyřizuje veškeré objednávky na mezinárodní a regionální úrovni.

V tomto případě představuje místo Project Levelu město Agok v Jižním Súdánu, kde v roce 2012 došlo k akutní podvýživě v této oblasti.

Z úrovně Project Level odchází na úroveň Coordination Level interní objednávky a administrativa (např. účetnictví, faktury, apod.). V obráceném směru potom zboží a opět administrativa.

1.1.2. Coordination Level

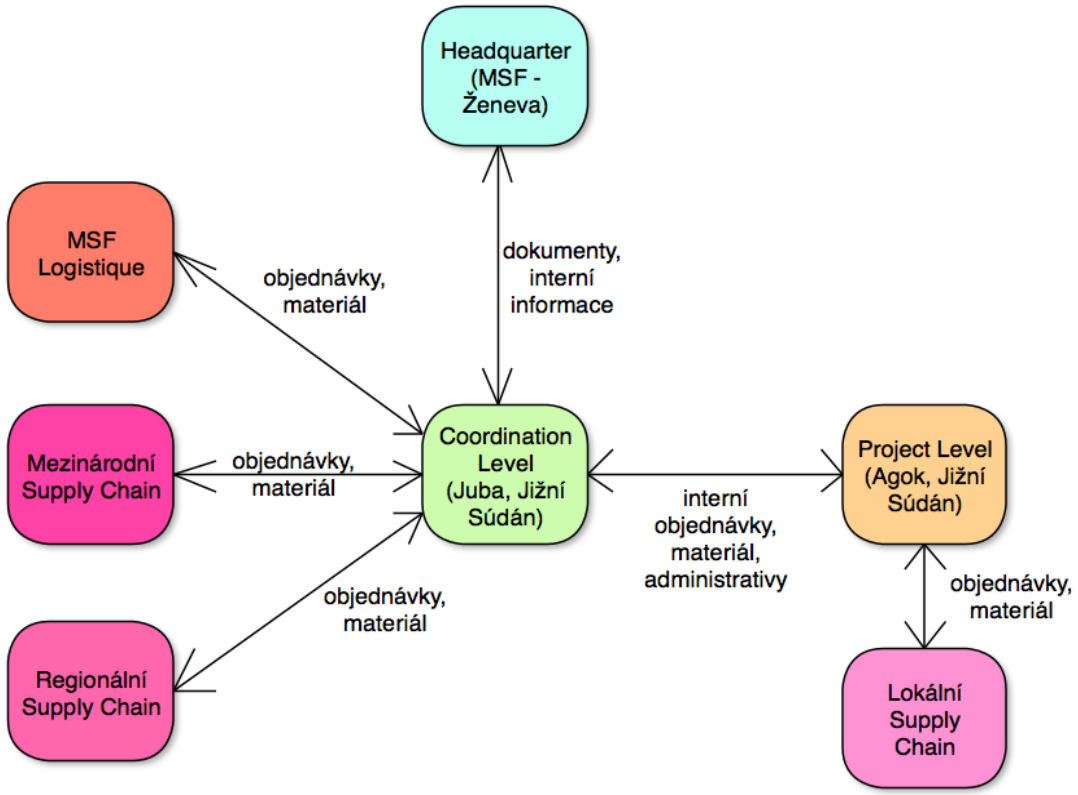
Koordinační centrum MSF je klíčovým zástupcem všech projektů v dané zemi. Jedná se o řídící středisko, které má za úkol komunikovat s Emergence nebo Project teamem a zprostředkovávat mu komunikaci s distribučním centrem a ostatními dodavateli na mezinárodní a regionální úrovni.

V tomto případě sídlí Coordination Level v Jubě, hlavním městě Jižního Súdánu.

1.1.3. Headquarter

Nejvyšší složkou v operativní struktuře je tzv. Headquarter, neboli operační centrum. Dohlíží na chod mise, finanční zajištění apod. Jak je z diagramu patrné, komunikuje s distribučním centrem a koordinačním zajištěním projektu. V tomto případě sídlí Headquarter v Ženevě.

Diagram na Obrázku 3 ukazuje jak jednotlivé složky mise, tak i toky mezi nimi. Jedná se o toky materiálové nebo informační.

Obrázek 3 Toky mezi složkami mise

Lékaři bez hranic objednávají řadu materiálu (např. stavební materiál, elektromateriál apod.) také na lokální a regionální úrovni, čili od dodavatelů na těchto trzích. V tuto chvíli dochází pouze k objednávkám a jejich realizaci. Jedná se o tzv. nákup na úrovni projektu nebo o nákup na úrovni koordinačního centra – pro projekt.

1.2. Důležité pojmy

1.2.1. Příčina

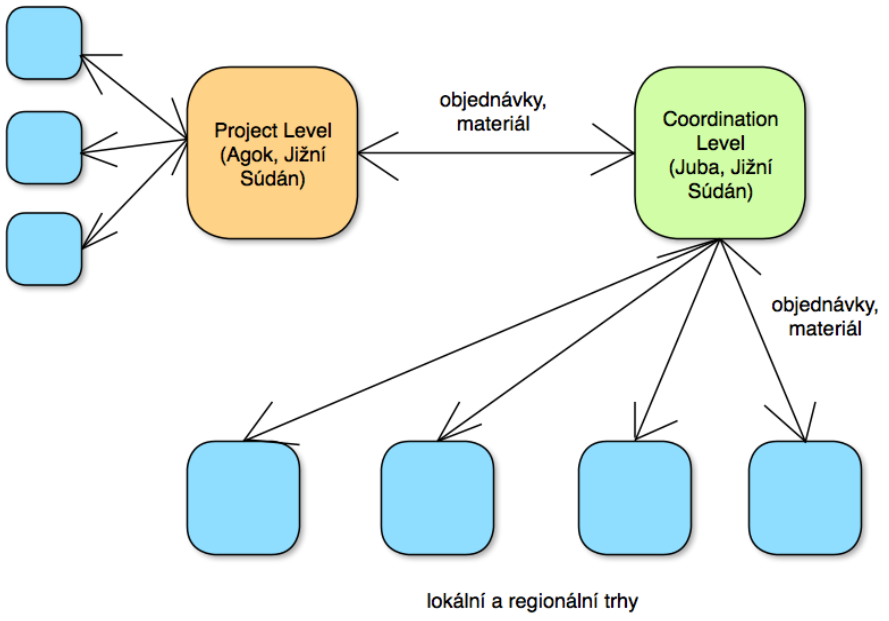
Celý projekt začíná příčinou, počáteční situací, proč k následujícím činnostem dochází. V rámci praktické části je uvažován problém podvýživy. Explorační/Průzkumný tým nejprve zanalyzuje situaci. Na základě klimatických podmínek lze predikovat, zda k podvýživě dojde. Tento tým vyhodnocuje výsledky a vytvoří určitý předpoklad. Čím dříve se vznikající krize podchytí, tím méně lidí postihne a logicky se snižuje počet obětí. Důležitým krokem je zjištění, kde se nachází ohniska. Ve většině případů se nejedná o hlavní města nebo aglomerace. Zároveň dochází k propočtům, kolika lidí se bude tato krize týkat. Problém podvýživy je řešen pouze u dětí do 5 let, používána je terapeutická strava, např. formou speciálně upraveného burákového másla Plumpy'nut. Na základě těchto propočtů lze vypočítat, kolik terapeutické stravy bude potřeba obstarat. Explorační tým komunikuje

s koordinačním centrem v hlavním městě, v tomto případě v Jubě v Jižním Súdánu. Následně jde tato informace do operačního centra (Headquarter).

Ve chvíli, kdy je známo, jaký materiál a kolik ho bude potřeba, realizuje se objednávka z mise. Objednávka putuje z projektu do koordinačního centra. Následně koordinační centrum vyšle objednávku. Jedná se o:

- Mezinárodní objednávky - do Bordeaux, v případě terapeutické stravy.
- Mezinárodní nebo regionální/lokální vozový park pro tým - jedná se o interní objednávku v rámci projektu – dochází k poskytnutí již dostupného vozového parku, pokud není k dispozici, je realizována mezinárodní objednávka na nový vůz. Lékaři bez hranic využívají pro účely týmu téměř výhradně vozy Toyota LC, jenž jsou určené pro humanitární účely.
- Mezinárodní regionální/lokální objednávky - jedná-li se o logistický materiál (ubytovací a administrativní materiál, stany, IT vybavení-počítačová technika, radia a mobilní technika).
- Lokální a regionální objednávky dle dostupnosti - může být na úrovni projektu, zahrnují stavební materiál, ubytovací materiál a administrativní vybavení.

Tyto vazby blíže přibližuje Obrázek 4.

Obrázek 4 Vazby při objednávkách materiálu (Project Level, Coordination Level)

Jak je patrné z obrázků Obrázek 5 a Obrázek 6, ohniskem podvýživy je Agok v Jižním Súdánu.

Obrázek 5 Město Agok, Jižní Súdán[67]

Obrázek 6 Město Agok, Jižní Súdán[68]

[67] Město Agok, Jižní Súdán – Mapy Google, dostupné z https://www.google.cz/maps/place/Agok,+S%C3%BAd%C3%A1n/@9.3562655,28.5915434,14z/data=!3m1!4b1!4m2!3m1!1s0x16dfff5a7f41e9c1:0x6e067d3d01be5c08 [online], dne 26. 2. 2015

[68] Město Agok, Jižní Súdán – Mapy Google, dostupné z https://www.google.cz/maps/place/Agok,+S%C3%BAd%C3%A1n/@9.3562655,28.5915434,14z/data=!3m1!4b1!4m2!3m1!1s0x16dfff5a7f41e9c1:0x6e067d3d01be5c08 [online], dne 26. 2. 2015

1.2.2. Emergence team

Po zajištění průvodních informací dochází k vytvoření tzv. emergence teamu. Ten vyráží do ohniska jako první. Může se jednat o pracovníky Lékařů bez hranic působící v oblasti Jižního Súdánu nebo o nově vytvořený tým. Skládá se z lékařů, zdravotníků a logistiků. Jeho úkolem je zajistit prostory a to jak obytné, kancelářské, tak skladovací. Podstatnou částí příprav je zajištění vozového parku, čili obstarání dostatečného počtu vozů na distribuci. Dalším úkolem je nalezení místních pracovníků, kteří budou provádět nakládku a vykládku materiálu. Už v této části je nezbytné vyřešit administrativu.

1.3. Trasa Bordeaux. Francie -> Agok, Jižní Súdán při využití odlišných typů dopravy

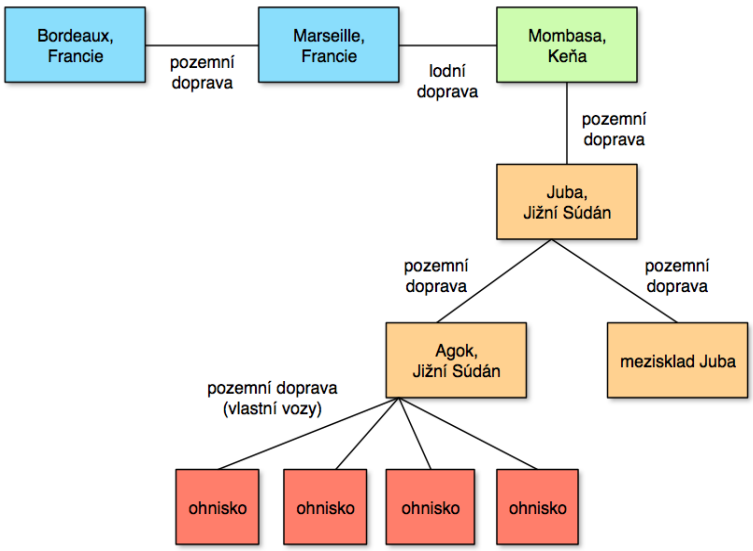
1.3.1. Predikce – trasa Bordeaux, Francie -> Agok, Jižní Súdán za využití lodní dopravy

Varianty, jak dále postupovat při samotném transportu materiálu, se odlišují podle toho, zda se jedná o predikci podvýživy nebo o krizový stav.

Pokud je problém podvýživy znám dopředu, nebo se jedná o dlouhodobější misi, využívá se kombinace dopravy námořní, regionální pozemní a lokální pozemní. Tato varianta je levnější, ovšem časově náročnější. Proto se často námořní doprava kombinuje s leteckou. Letecká zásilka je vysílána jako první a na místě určení je během první vlny krize. Ve druhé vlně je poté humanitární pomoc zajišťována dopravou námořní.

Veškerá doprava a transport je standardně zajišťována outsourcingovou formou. Jedná se o nasmlouvané prověřené dopravce na všech úrovních, čili jak v dopravě letecké, lodní, pozemní, regionální, lokální.

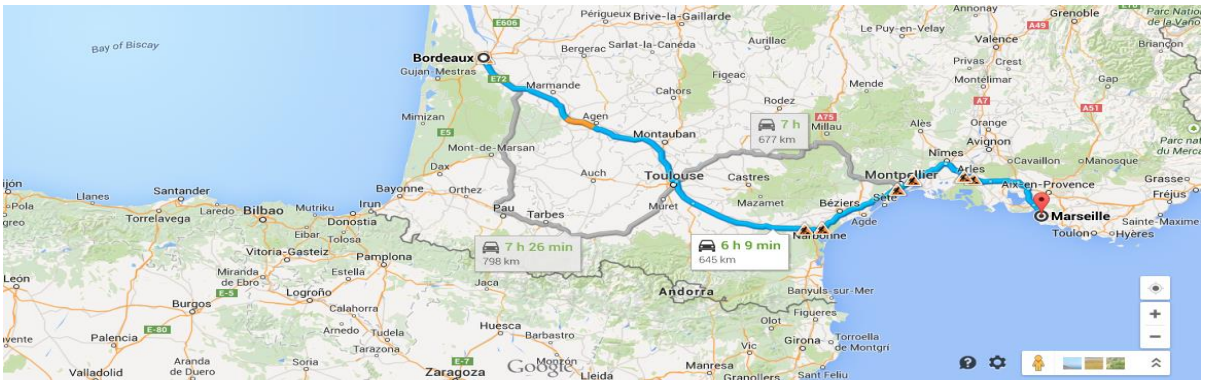
Cestu z Bordeaux do Agoku při využití lodní dopravy znázorňuje diagram na Obrázku 7.

Obrázek 7 Trasa z Bordeaux, Francie do Agoku, Jižní Súdán za využití lodní dopravy

Bordeaux, Francie -> Marseille, Francie

V logistickém centru v Merignacu, poblíž operačního centra Bordeaux, dochází k balení a expedici potřebného materiálu. V tomto případě se jedná o zásobu terapeutické stravy. Požadované množství je odesláno nákladním vozem do přístavu v Marseille, viz Obrázek 8. V tuto chvíli dochází k využívání pozemního způsobu dopravy.

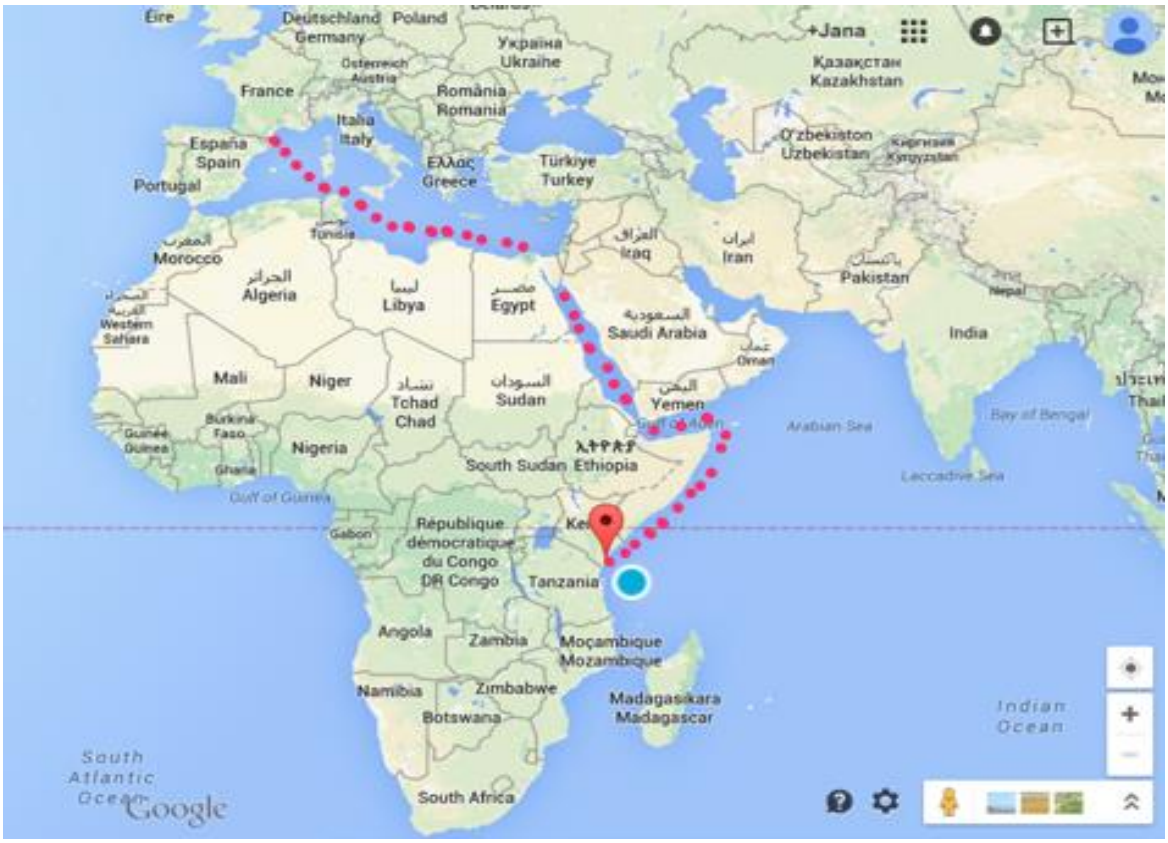

Obrázek 8 Trasa z Bordeaux, Francie do Marseille, Francie[69]

Marseille, Francie -> Mombasa, Keňa

Jelikož se nejedná o krizovou situaci anebo je současně pro první vlnu zajištěna letecká doprava, využívají Lékaři bez hranic námořní dopravy. Konkrétně na trase Marseille -> Mombasa, Keňa. Nákladní loď může do Mombasy plout měsíc až 6 týdnů. Problémový je ovšem právě keňský přístav, který bývá často přetížen. Z tohoto důvodu nelze přesně odhadnout, kdy materiál dorazí na místo určení, jelikož nelze vypočítat, jak dlouho bude trvat vykládka na pozemní přepravu směrem do Jižního Súdánu. Lodní trasu zachycuje Obrázek 9.

[69] Trasa z Bordeaux, Francie do Marseille, Francie – Google Mapy, dostupné z https://www.google.cz/maps/dir/Bordeaux,+Francie/Marseille,+Francie/@43.9698433,0.0312779,7z/data=!3m1!4b1!4m13!4m12!1m5!1m1!1s0xd5527e8f751ca81:0x796386037b397a89!2m2!1d-0.57918!2d44.837789!1m5!1m1!1s0x12c9bf4344da5333:0x40819a5fd970220!2m2!1d5.36978!2d43.296482 [online], dne 26. 2. 2015

Obrázek 9 Trasa z Marseille, Francie do Mombasy, Keňa[70]

Mombasa, Keňa -> Juba, Jižní Súdán

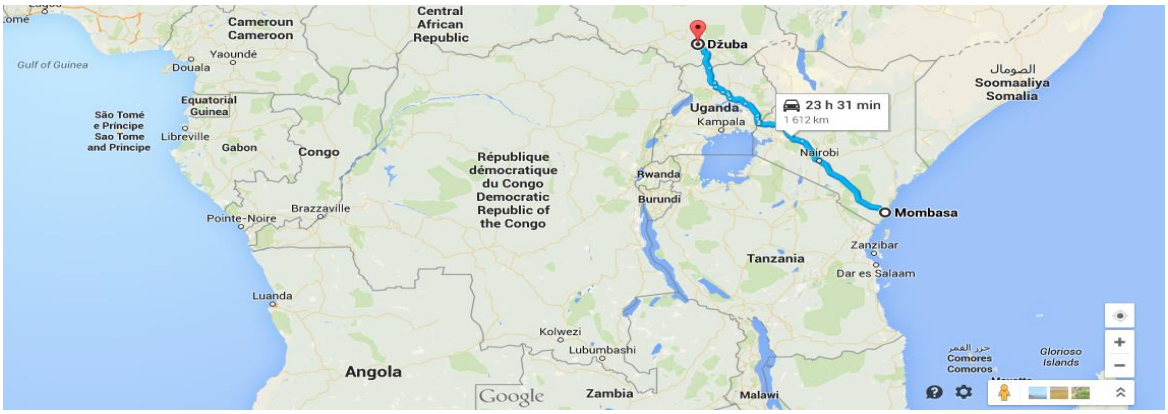
V keňském přístavu již čeká speditér, který má na starosti transport do Juby v Jižním Súdánu. Musí dojít k překládce na nákladní vozy. V tuto chvíli je využívána regionální pozemní doprava.

Nyní je již plně zapojen tzv. celní agent, který zajišťuje celní deklaraci. Jelikož se jedná o humanitární zboží, je tento materiál od cla oproštěn. S těmito doklady, potvrzením od ministerstva financí o zproštění celní povinnosti, ministerstva zdravotnictví (dochází-li k převozu léků), fakturami, přepravními listy - Bill of Landing a dodacími listy jede na hranice. Tyto dokumenty musí předložit celní správě, aby mohla zásilka překročit hranice.

V tomto bodě často dochází ke komplikacím, jelikož pracovníci celní správy požadují za propuštění vozů úplatky. Politikou Lékařů bez hranic je tyto úplatky neplatit. Celní agenti

[70] Trasa s Marseille, Francie do Mombasy, Keňa – Google Mapy, dostupné z https://www.google.cz/maps/dir/Marseille,+Francie/Mombasa,+Ke%C5%88a/@16.0521192,-20.6334164,3z/data=!3m1!4b1!4m13!4m12!1m5!1m1!1s0x12c9bf4344da5333:0x40819a5fd970220!2m2!1d5.36978!2d43.296482!1m5!1m1!1s0x184012e78ec02c7d:0xcb618bbc35d0db5a!2m2!1d39.6682065!2d-4.0434771 [online], dne 26. 2. 2015

bývají zpravidla místní obyvatelé, což je při podobném jednání výhodou. Cestu z Keni na území Jižního Súdánu zachycuje Obrázek 10.

Obrázek 10 Trasa z Mombasy, Keňa do Juby, Jižní Súdán[71]

Juba, Jižní Súdán

V momentě, kdy terapeutická strava dorazí do Juby, je třeba vyřešit následující otázky.

- Nachází se již Emergence team v Agoku? – Tým je na místě většinou s předstihem, ve většině případů poté vytváří objednávku a již připravuje vše pro uskladnění, distribuci apod.
- Je již v předpokládané oblasti podvýživa?

Pokud se stále nacházíme ve fázi predikce a podvýživa v Agoku ještě nevypukla, necháme zásoby terapeutické stravy uskladněné v Jubě. Lékaři bez hranic operují v Jižním Súdánu v několika oblastech a v Jubě se nachází jejich koordinační centrum. Proto jsou zde zajištěné skladovací prostory.

Juba, Jižní Súdán -> Agok, Jižní Súdán

Pokud se rozhodne o transportu terapeutické stravy přímo do Agoku, dojde k využití lokální pozemní dopravy. V Jubě dochází k překládce ihned po vyřízení importu a celní deklarace. Na území Jižního Súdánu je využívána lokální spedice. Lékaři bez hranic důkladně prověřují poskytovatele pozemní dopravy, nejen z hlediska ceny, ale také s ohledem na kvalitu

[71] Trasa z Mombasy, Keňa do Juby, Jižní Súdán – Google Mapy, dostupné z https://www.google.cz/maps/dir/Mombasa,+Ke%C5%88a/D%C5%BEuba,+Juba,+Ji%C5%BEn%C3%AD+S%C3%BAd%C3%A1n/@0.4008468,30.8869108,6z/data=!3m1!4b1!4m13!4m12!1m5!1m1!1s0x184012e78ec02c7d:0xcb618bbc35d0db5a!2m2!1d39.6682065!2d-4.0434771!1m5!1m1!1s0x1712804abcf3b5f9:0xd89839286346c433!2m2!1d31.6!2d4.85 [online], dne 26. 2. 2015

vozového parku, znalost prostředí a kvality komunikace s poskytovatelem (většinou se jedná o majitele společnosti). Místní speditéři disponují ucházejícím vozovým parkem a znají místní terén, proto jsou schopni materiál dopravit. Nevýhodou je ovšem jejich vytíženost, jelikož Lékaři bez hranic nejsou jedinou humanitární organizací, která jejich služby poptává. Zároveň poptává nejnižší cenu, za předpokladu, že je nejlevnější speditér schopen splnit požadavky. Tuto cenu přibližuje Obrázek 11.

Obrázek 11 Trasa z Juby, Jižní Súdán do Agoku, Jižní Súdán[72]

Agok, Jižní Súdán

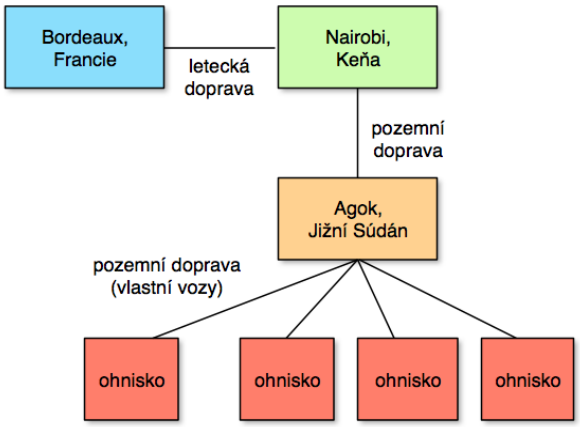
V Agoku dochází k uskladnění doručeného materiálu. Jako sklad slouží ve většině případů buď opuštěná budova nebo stany či jiné provizorní přístřešky. V některých případech je nezbytné vybetonovat podlahu, popř. zajistit kvalitní podloží paletami, aby nedošlo k promočení půdy a poškození krabic s terapeutickou stravou či jiným materiálem.

Dalším nezbytným krokem je opatření vozů, které budou terapeutickou stravu distribuovat do ohnisek podvýživy. Mohou být jak vlastní, tak outsourcované od místních dopravců, kteří znají terén.

[72] Trasa z Juby, Jižní Súdán do Agoku, Jižní Súdán – Google Mapy, dostupné z https://www.google.cz/maps/dir/D%C5%BEuba,+Juba,+Ji%C5%BEn%C3%AD+S%C3%BAd%C3%A1n/Agok,+S%C3%BAd%C3%A1n/@7.0975575,27.4130878,7z/data=!3m1!4b1!4m13!4m12!1m5!1m1!1s0x1712804abcf3b5f9:0xd89839286346c433!2m2!1d31.6!2d4.85!1m5!1m1!1s0x16dfff5a7f41e9c1:0x6e067d3d01be5c08!2m2!1d28.5827161!2d9.3572742 [online], dne 26. 2. 2015

1.3.2. Krize – trasa Bordeaux, Francie -> Agok, Jižní Súdán za využití letecké dopravy

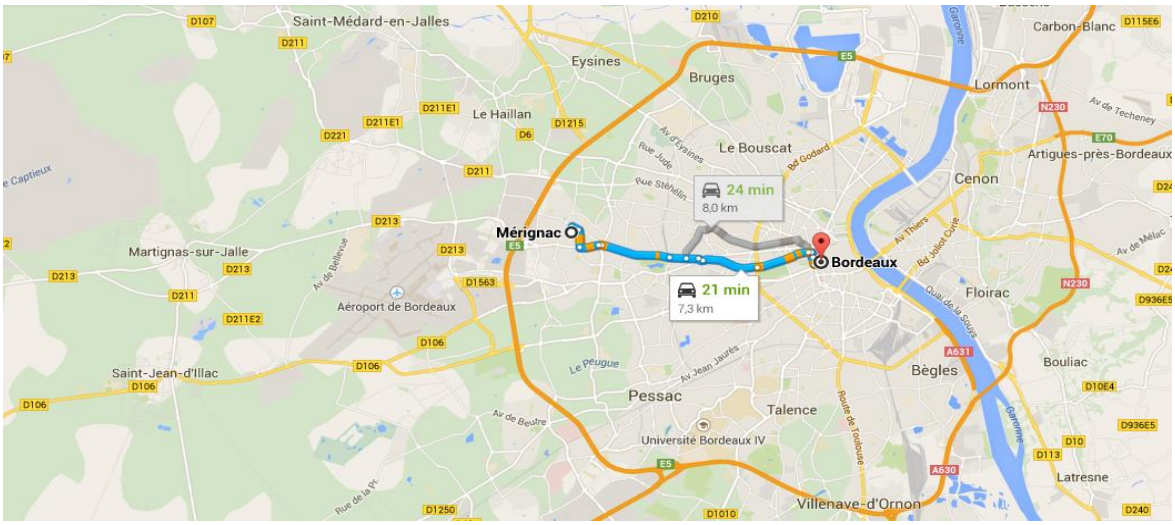
Druhou variantu představuje chvíle, kdy v Agoku problém podvýživy již propukl. V tento moment dochází k využití letecké dopravy, pozemní regionální a pozemní lokální dopravy, viz Obrázek 12.

Obrázek 12 Trasa z Bordeaux, Francie do Agoku, Jižní Súdán za využití letecké dopravy

Merignac, Francie -> Bordeaux, Francie

V logistickém centru v Merignacu, opět dochází k balení a expedici terapeutické stravy. Zásilka nejprve putuje pozemní cestou z Merignacu do Bordeaux na letiště. Využití letecké cesty je dražší, ovšem podstatně rychlejší. Pokud nedojde k administrativnímu zdržení nebo jinému časovému prodlení, jsou Lékaři bez hranic schopni transportovat zásilku z Bordeaux na místo určení, v tomto případě do Agoku, za 10 dní. Ve většině případů dochází ke kombinaci, kdy je první část materiálu odesílána letecky a souběžně s ní vyplouvá také loď, která dodá zbytek zásob. Na Obrázku 13 je vidět pozemní cesta na letiště v Bordeaux.

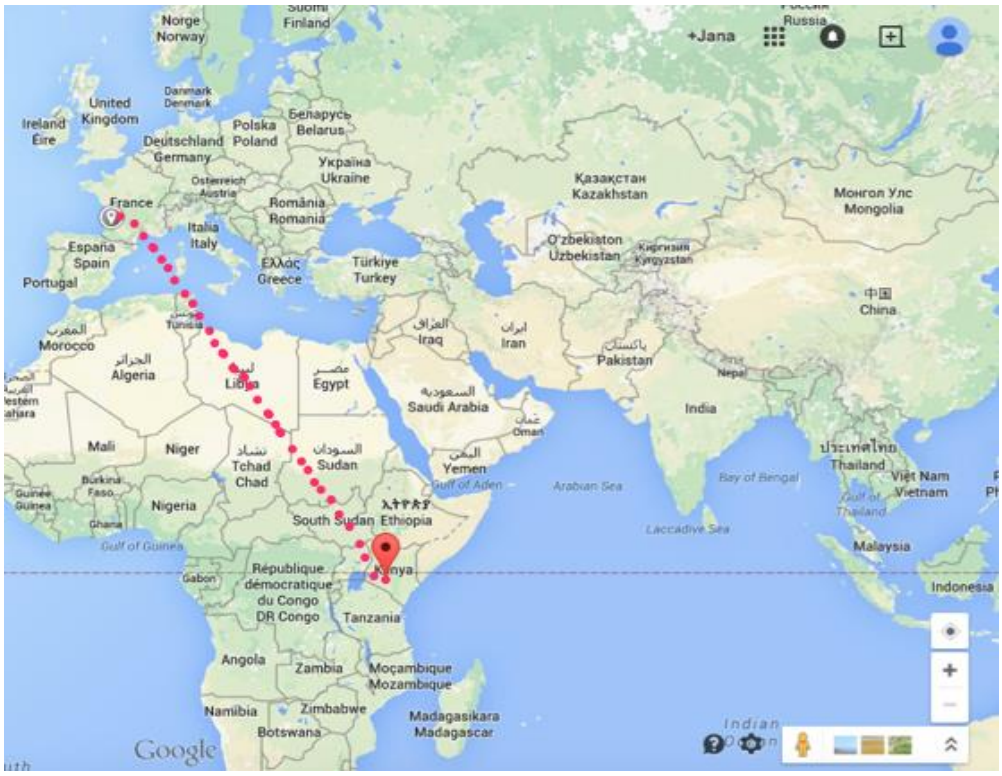
Obrázek 13 Trasa z Merignacu, Francie do Bordeaux, Francie[73]

Berdeaux, Francie -> Nairobi, Keňa

Nákladní letadlo se pronajímá, k jeho vypravení je nutné připravit řadu dokumentů. Mezi ně patří Air Waybill, faktury a také průvodní dopis. Dokud není potvrzené, že letadlo smí v místě určení přistát, vůbec nevzlétne a zásilku nevyzvedává. V momentě, kdy jsou všechny dokumenty v pořádku, může dojít k nakládce v Bordeaux.

Cílovým letištěm je keňské letiště v Nairobi. Mezi tím, co je letadlo na cestě, už je nezbytné zajišťovat regionální a lokální pozemní dopravu. Všechny potřebné papíry vyřizuje logistik na misi, zároveň s ním spolupracuje místní celní pracovník. Cestu z Bordeaux do Nairobi zachycuje Obrázek 14.

[73] Trasa s Merignacu, Francie do Bordeaux, Francie – Google Mapy, dostupné z https://www.google.cz/maps/dir/M%C3%A9rignac,+Francie/Bordeaux,+Francie/@44.8363112,-0.654885,13z/data=!3m1!4b1!4m13!4m12!1m5!1m1!1s0xd54d9dbba8023b7:0x5644bdf5dc811e76!2m2!1d-0.656358!2d44.8448769!1m5!1m1!1s0xd5527e8f751ca81:0x796386037b397a89!2m2!1d-0.57918!2d44.837789 [online], dne 26. 2. 2015

Obrázek 14 Trasa z Bordeaux, Francie do Nairobi, Keňa[74]

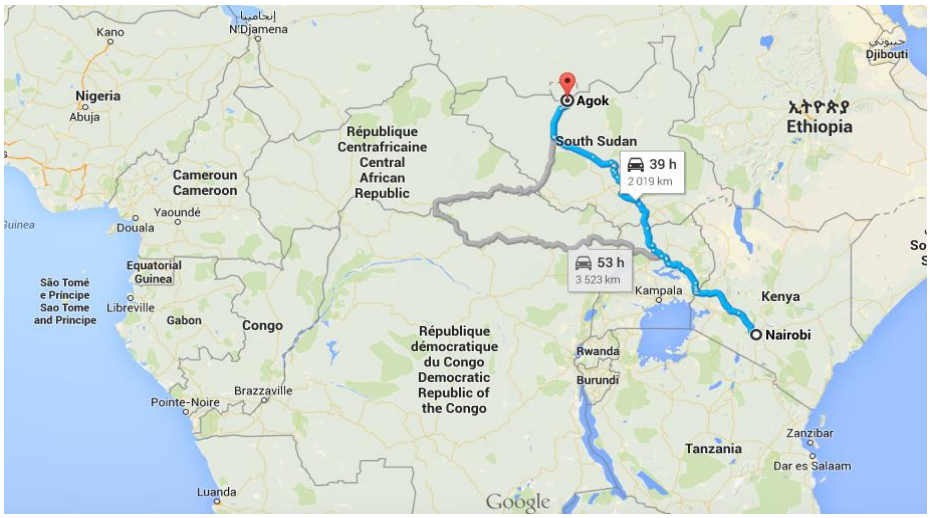
Nairobi, Keňa

Je nezbytné obstarat povolení pro přístup nákladních vozů na letiště, jelikož překládka je prováděná přímo z nákladového prostoru letadla na nákladní vozy. Vše se dělá ručně, vysokozdvižné vozíky standardně používány v Nairobi nejsou. Také z tohoto důvodu je nutné mít materiál správně zabalený, aby nedošlo k poškození při překládce.

Nairobi, Keňa -> Agok, Jižní Súdán

V případě, že se jedná o krizový stav, speditér neveze zásilku do Juby, ale dopraví ji rovnou do ohniska. V tomto případě do města Agok v Jižním Súdánu, viz Obrázek 15. K přímé cestě dochází proto, že terapeutická strava bude okamžitě distribuována a nevyžaduje meziuskladnění. Zde už si materiál přebírají pracovníci Lékařů bez hranic, dochází k uskladnění přímo ve městě a k distribuci do ohnisek. Ta je prováděna vlastními vozy, žádného dalšího speditéra tedy nepoptáváme.

[74] Trasa z Bordeaux, Francie do Nairobi, Keňa – Google Mapy, dostupné z https://www.google.cz/maps/dir/Bordeaux,+Francie/Nairobi,+Ke%C5%88a/@17.1997028,-21.1234201,3z/data=!3m1!4b1!4m13!4m12!1m5!1m1!1s0xd5527e8f751ca81:0x796386037b397a89!2m2!1d-0.57918!2d44.837789!1m5!1m1!1s0x182f1172d84d49a7:0xf7cf0254b297924c!2m2!1d36.8219462!2d-1.2920659 [online], dne 26. 2. 2015

Obrázek 15 Trasa z Nairobi, Keňa do Agoku, Jižní Súdán[75]

[75] Trasa z Nairobi, Keňa do Agoku, Jižní Súdán – Google Mapy, dostupné z https://www.google.cz/maps/dir/Nairobi,+Ke%C5%88a/Agok,+S%C3%BAd%C3%A1n/@4.018407,27.6472005,6z/data=!3m1!4b1!4m13!4m12!1m5!1m1!1s0x182f1172d84d49a7:0xf7cf0254b297924c!2m2!1d36.8219462!2d-1.2920659!1m5!1m1!1s0x16dfff5a7f41e9c1:0x6e067d3d01be5c08!2m2!1d28.5827161!2d9.3572742 [online], dne 26. 2. 2015

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo definování základních pojmů jak z oblasti logistiky, tak z oblasti humanitární pomoci a outsourcingu v logistice. Dále bylo popsáno fungování supply chainu v humanitární logistice a přiblížila jsem práci organizace Lékaři bez hranic s důrazem na jejich logistickou vybavenost. Blíže byly definovány jednotlivé složky mise, jejich úkoly, pravomoci a vazby mezi nimi. Cílem praktické části bylo na konkrétním případě, vzniku podvýživy v Jižním Súdánu, ukázat fungování supply chainu. Tato praktická část by měla sloužit jako návod humanitárním organizacím, jak správně postupovat při zásobování, transportu a skladování potřebného materiálu.

Pokud se blíže podívám na jednotlivé kapitoly práce, v kapitole 4 zabývající se organizací Lékaři bez hranic, ráda bych zmínila podstatný fakt, že přestože Lékaři bez hranic disponují vlastními sklady a logistickými centry, také oni využívají outsourcingu. Tento outsourcing služeb potom probíhá na mezinárodní, regionální a lokální úrovni. Což na první pohled nemusí být patrné.

Klíčová je samozřejmě praktická část, která je rozdělena do několika oddílů. V úvodu jsou definovány důležité pojmy související s probíhající zahraniční humanitární misí a jejím chodem. Následně přibližuji rozdílný postup transportu v případě, že se jedná o predikci (kdy dochází ke kombinaci pozemní a námořní dopravy) a ke krizi (v tomto případě se kombinuje pozemní a letecká doprava).

Jak již bylo zmíněno, praktická část si klade za cíl popsat rozdílně probíhající mise a na základě těchto rozdílů umožnit správné pochopení a fungování humanitárního supply chainu. Jelikož humanitární logistika má celou řadu specifik, je nezbytné těmto rozdílům věnovat pozornost.

Pokud bych měla fungování supply chainu zhodnotit na případě podvýživy, vyzvedla bych několik kladných bodů. Nejprve je dle mého názoru klíčovým fakt, že Lékaři bez hranic disponují vlastními zásobami v logistickém centru (Bordeax, Francie). V případě propuknutí krize je zde možnost rychle a pružně reagovat na potřeby mise. Další nespornou výhodou je katalogizace. Ačkoliv je s ní spojené určité administrativní zatížení, umožňuje sjednocení používaného zboží (např. počítače, tiskárny, automobily apod.) a tím zjednodušuje chod mise. Zároveň je nezbytná s ohledem na prověřování dodavatelů a vysokými nároky na ně. Dále bych ráda zmínila organizační strukturu. Díky různým úrovním umožňuje zprůhlednit fungování celé organizace, přesně určuje úkoly jednotlivých pracovníků a jejich povinnosti.

Pokud se podívám na slabá místa, za zmínku určitě stojí podmínky v místech misí. Což je ovšem neovlivnitelný bod. K častým komplikacím patří nedostatečná infrastruktura, byrokracie cílových zemí, záměrné zdržování při celním odbavování a žádosti o úplatky. V možnostech Lékařů bez hranic (jakožto žádné jiné humanitární organizace) není tyto body odstranit. Dále je na místě zmínit nebezpečí, které s sebou výjezd na tyto mise přináší s ohledem na nestabilitu většiny cílových zemí.

Dle mého názoru jsem cíl této bakalářské práce splnila, jelikož jsem definovala způsoby transportu potřebného materiálu do Agoku. Problém vzniku podvýživy na území Jižního Súdánu má ukázat, jak správně se supply chainem v humanitární logistice pracovat a tuto podmínku jsem splnila. V příloze jsou zároveň přiloženy autentické fotografie a to jak potřebných dokumentů definovaných v teoretické části, tak řada fotografií přímo z mise v Jižním Súdánu. Ty by měly pomoci čtenářům lépe pochopit podmínky, ve kterých logistici a ostatní pracovníky na misi fungují.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje:

- **PERNICA, Petr.** ***Arts logistics*****.** Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2008, 425 s. ISBN 978-80-245-1412-3
- **PERNICA, Petr.** ***Logistika pro 21. století: (supply chain management)*****.** Díl 1. Vyd. 1. Praha: Radix, 2005, 569 s. ISBN 80-860-3159-4
- **JIRSÁK, Petr, Michal MERVART a Marek VINŠ.** ***Logistika pro ekonomy - vstupní logistika*****.** Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 263 s. ISBN 978-80-7357-958-6
- **NOVÁK, Radek.** ***Přepravní, zasílatelské a logistické služby*****.** Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 391 s., [13] s. obr. příl. ISBN 978-80-7357-735-3
- **NOVÁK, Radek.** ***Námořní přeprava*****.** 2., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2005, 271 s. ISBN 80-735-7070-X.
- **Časopis Logistika,** článek Humanitární logistika, ročník VII., číslo 2/2012
- **Zpravodaj Lékařů bez hranic,** zima 2012/2013

Legislativní zdroje:

- **Zákon č. 151/2010 Sb.,** o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci poskytované do zahraničí

Internetové zdroje:

- **Definice humanitární pomoci**, dostupné z http://www.humanitarnipomoc.cz/jak-se-pomaha [online]
- **Základní přehled humanitární pomoci**, dostupné z http://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/humanitarni_pomoc/prirucka_WFP_pro_nevladni_organizace/zakladni_prehled_humanitarni_pomoci.html [online]
- **Organizace Lékaři bez hranic, základní informace**, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/zalozeni-lekaru-bez-hranic [online]
- **Organizační struktura Lékařů bez hranic**, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/hnuti-lekaru-bez-hranic [online]
- **Vznik projektu (Lékaři bez hranic)**, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/jak-se-zaklada-projekt [online]

- **Pozice na misích (Lékaři bez hranic)**, dostupné z http://www.lekari-bez-hranic.cz/cz/koho-potrebujeme
- **Vyznačení příslušných měst a tras na mapě**, dostupné z **https://www.google.cz/maps**

Ostatní zdroje:

- **Kancelář Lékařů bez hranic**, Seifertova 555/47, 130 00 Praha 3
- **Prezentace** Marka Dvořáka, logistika Lékařů bez hranic

Seznam obrázků

Obrázek 1 Úrovně Supply Chain Managementu 36

Obrázek 2 Složky mise a vazby mezi nimi 39

Obrázek 3 Toky mezi složkami mise 41

Obrázek 4 Vazby při objednávkách materiálu (Project Level, Coordination Level) 42

Obrázek 5 Město Agok, Jižní Súdán 43

Obrázek 6 Město Agok, Jižní Súdán 43

Obrázek 7 Trasa z Bordeaux, Francie do Agoku, Jižní Súdán za využití lodní dopravy 45

Obrázek 8 Trasa z Bordeaux, Francie do Marseille, Francie 46

Obrázek 9 Trasa z Marseille, Francie do Mombasy, Keňa 47

Obrázek 10 Trasa z Mombasy, Keňa do Juby, Jižní Súdán 48

Obrázek 11 Trasa z Juby, Jižní Súdán do Agoku, Jižní Súdán 49

Obrázek 12 Trasa z Bordeaux, Francie do Agoku, Jižní Súdán za využití letecké dopravy 50

Obrázek 13 Trasa z Merignacu, Francie do Bordeaux, Francie 51

Obrázek 14 Trasa z Bordeaux, Francie do Nairobi, Keňa 52

Obrázek 15 Trasa z Nairobi, Keňa do Agoku, Jižní Súdán 53

Obrázek 16 Mezinárodní letecký nákladní list (Air Waybill) 60

Obrázek 17 Námořní nákladní list (Sea Waybill) 61

Obrázek 18 Konosament (Bill of Landing) 62

Obrázek 19 Oblast Jižního Súdánu 63

Obrázek 20 Letadlo využívané organizací Lékaři bez hranic 63

Obrázek 21 Letecký pohled na Agok, Jižní Súdán 64

Obrázek 22 Letecké pohled na Agok, Jižní Súdán 64

Obrázek 23 Oblast Agoku, Jižní Súdán 65

Obrázek 24 Koordinační centrum Juba, Jižní Súdán 65

Obrázek 25 Nakládka, Jižní Súdán 66

Obrázek 26 Překládka, letiště Nairobi, Keňa 66

Seznam tabulek

Tabulka 2 Shrnutí 24

Tabulka 3 11 sektorů na globální úrovni 27

Seznam příloh

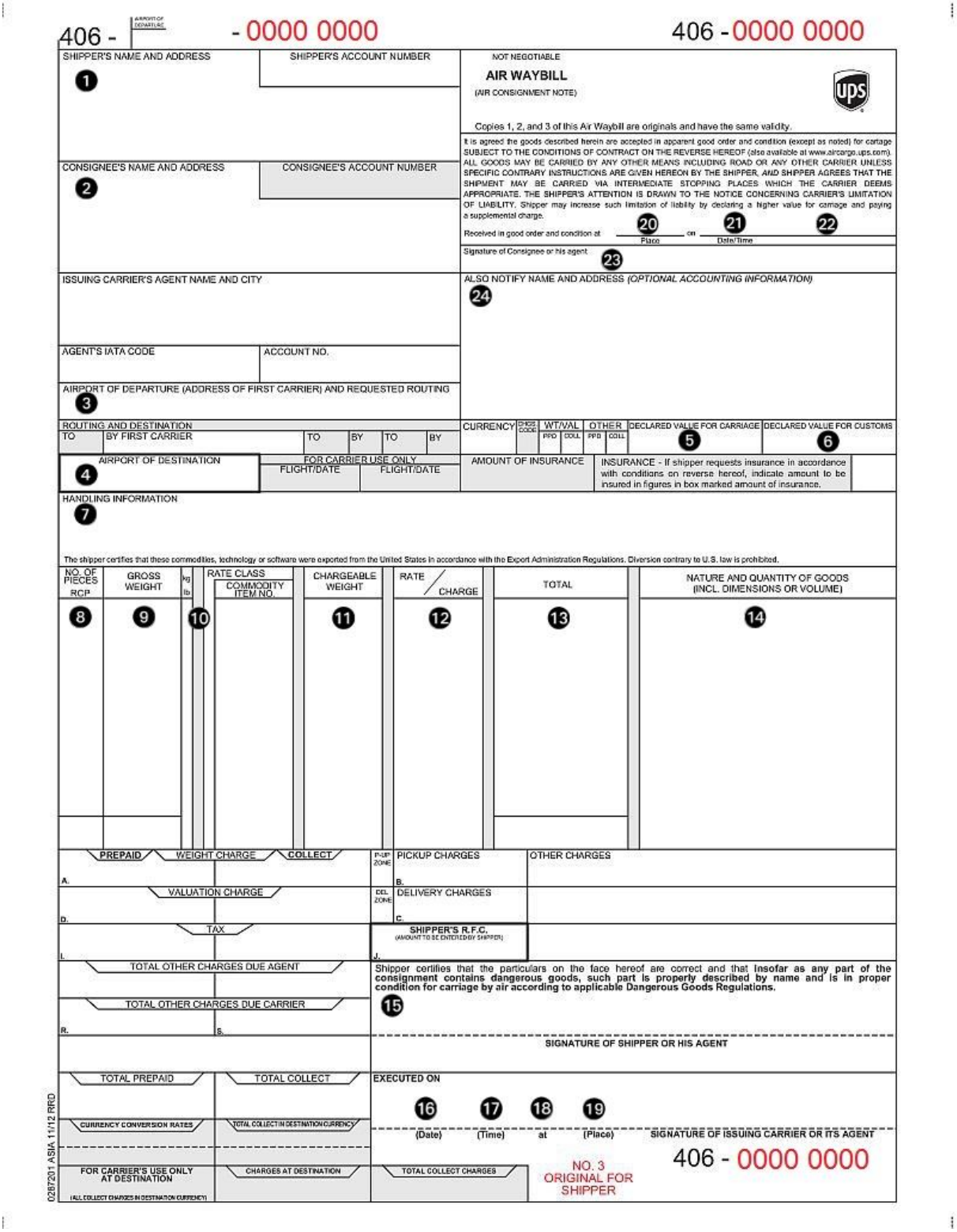
Příloha 1 Air Waybill 60

Příloha 2 Sea Waybill 61

Příloha 3 Bill of Landing 62

Příloha 4 Fotografie z mise MSF, Jižní Súdán 63

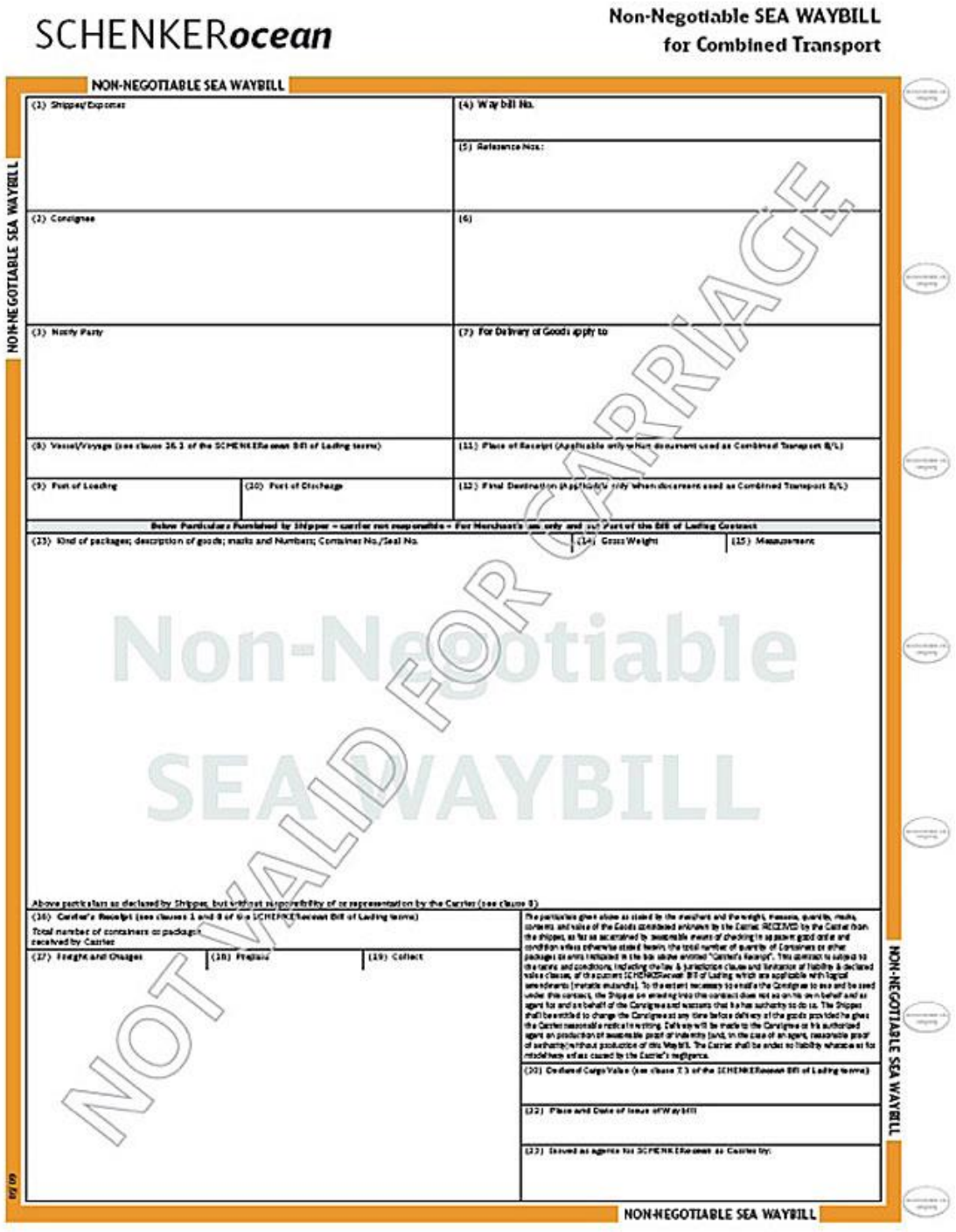
Příloha 1 Air Waybill

Obrázek 16 Mezinárodní letecký nákladní list (Air Waybill)[76]

[76] Mezinárodní letecký nákladní list UPS, dostupné z http://www.ups.com/aircargo/using/services/supplies/airwaybill.html [online], dne 2. 4. 2015

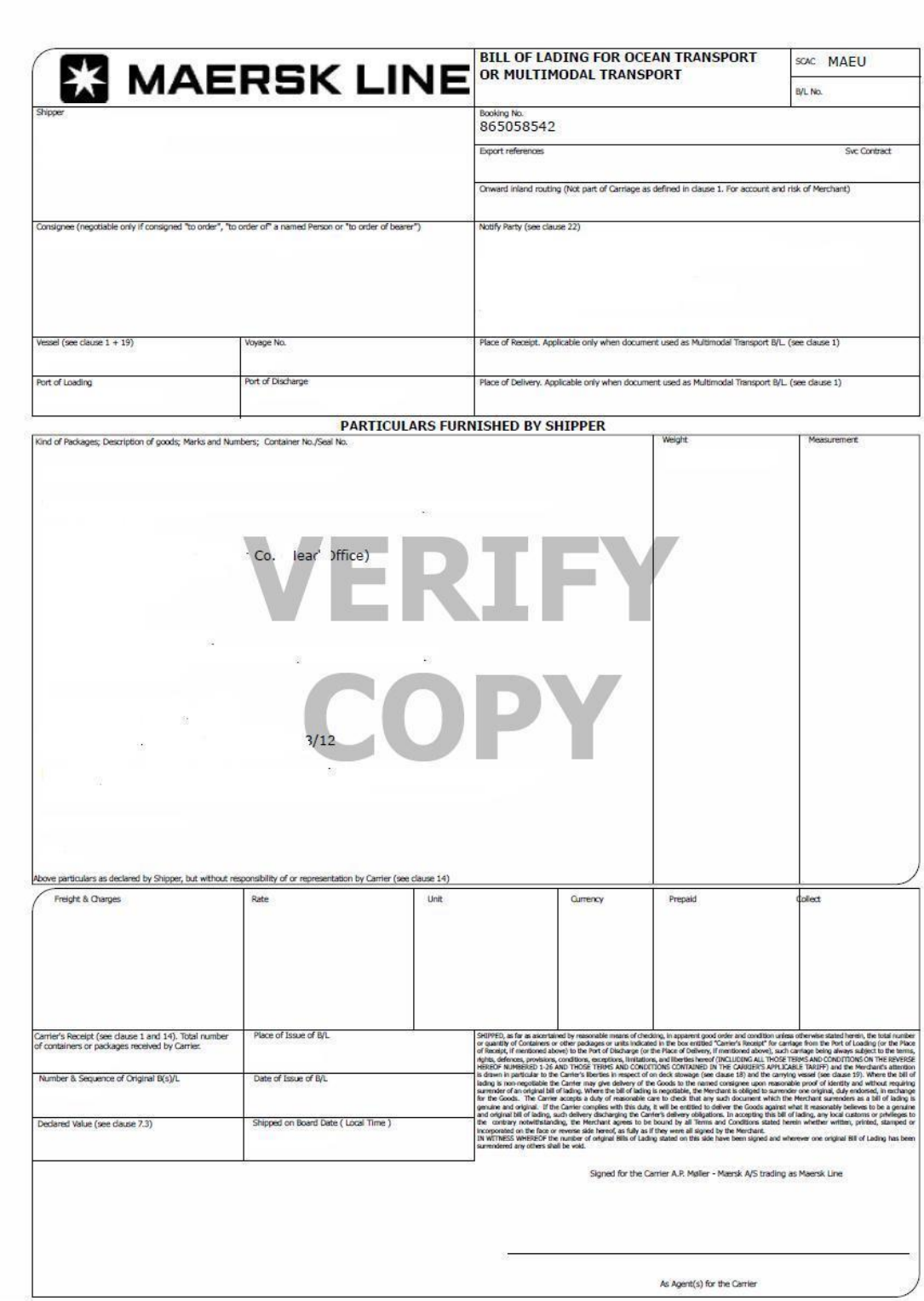
Příloha 2 Sea Waybill

Obrázek 17 Námořní nákladní list (Sea Waybill)[77]

[77] Námořní nákladní list Schenker, dostupné z http://www.dbschenker.com/ho-en/products_services/ocean_freight/additonal_services/schenkerocean.html [online], dne 2. 4. 2015

Příloha 3 Bill of Landing

MAERSK LINE

BILL OF LADING FOR OCEAN TRANSPORT OR MULTIMODAL TRANSPORT

SCAC MAEU

B/L No.

Shipper

Booking No. 865058542

Export references

Svc Contract

Onward inland routing (Not part of Carriage as defined in clause 1. For account and risk of Merchant)

Consignee (negotiable only if consigned "to order", "to order of" a named Person or "to order of bearer")

Notify Party (see clause 22)

Vessel (see clause 1 + 19)

Voyage No.

Place of Receipt. Applicable only when document used as Multimodal Transport B/L. (see clause 1)

Port of Loading

Port of Discharge

Place of Delivery. Applicable only when document used as Multimodal Transport B/L. (see clause 1)

PARTICULARS FURNISHED BY SHIPPER

Kind of Packages; Description of goods; Marks and Numbers; Container No./Seal No.

Weight

Measurement

Co. lear Office)

VERIFY COPY

3/12

Above particulars as declared by Shipper, but without responsibility of or representation by Carrier (see clause 14)

Freight & Charges

Rate

Unit

Currency

Prepaid

Collect

Carrier's Receipt (see clause 1 and 14). Total number of containers or packages received by Carrier.

Place of Issue of B/L

Number & Sequence of Original B(s)/L

Date of Issue of B/L

Declared Value (see clause 7.3)

Shipped on Board Date (Local Time)

SHIPPED, as far as ascertained by reasonable means of checking, in apparent good order and condition unless otherwise stated herein, the total number or quantity of Containers or other packages or units indicated in the box entitled "Carrier's Receipt" for carriage from the Port of Loading (or the Place of Receipt, if mentioned above) to the Port of Discharge (or the Place of Delivery, if mentioned above), such carriage being always subject to the terms, rights, defences, provisions, conditions, exceptions, limitations, and liberties hereof (INCLUDING ALL THOSE TERMS AND CONDITIONS ON THE REVERSE HEREOF NUMBERED 1-26 AND THOSE TERMS AND CONDITIONS CONTAINED IN THE CARRIER'S APPLICABLE TARIFF) and the Merchant's attention is drawn in particular to the Carrier's liberties in respect of on deck stowage (see clause 18) and the carrying vessel (see clause 19). Where the bill of lading is non-negotiable the Carrier may give delivery of the Goods to the named consignee upon reasonable proof of identity and without requiring surrender of an original bill of lading. Where the bill of lading is negotiable, the Merchant is obliged to surrender one original, duly endorsed, in exchange for the Goods. The Carrier accepts a duty of reasonable care to check that any such document which the Merchant surrenders as a bill of lading is genuine and original. If the Carrier complies with this duty, it will be entitled to deliver the Goods against what it reasonably believes to be a genuine and original bill of lading, such delivery discharging the Carrier's delivery obligations. In accepting this bill of lading, any local customs or privileges to the contrary notwithstanding, the Merchant agrees to be bound by all Terms and Conditions stated herein whether written, printed, stamped or incorporated on the face or reverse side hereof, as fully as if they were all signed by the Merchant.
IN WITNESS WHEREOF the number of original Bills of Lading stated on this side have been signed and wherever one original Bill of Lading has been surrendered any others shall be void.

Signed for the Carrier A.P. Møller - Maersk A/S trading as Maersk Line

As Agent(s) for the Carrier

Obrázek 18 Konosament (Bill of Landing)[78]

[78] Konosament Maersk Line, dostupné z http://www.letterofcredit.biz/bill_of_lading.html [online], dne 2. 4. 2015

Příloha 4 Fotografie z mise MSF, Jižní Súdán

Obrázek 19 Oblast Jižního Súdánu

Obrázek 20 Letadlo využívané organizací Lékaři bez hranic

Obrázek 21 Letecký pohled na Agok, Jižní Súdán

Obrázek 22 Letecké pohled na Agok, Jižní Súdán

Obrázek 23 Oblast Agoku, Jižní Súdán

Obrázek 24 Koordinační centrum Juba, Jižní Súdán

Obrázek 25 Nakládka, Jižní Súdán

Obrázek 26 Překládka, letiště Nairobi, Keňa